

Adroddiad ar ymweliad craffu â

Charchar Ei Mawrhydi (CEM) Abertawe

gan Brif Arolygydd Carchardai EM

25 Awst a 2-3 Medi 2020

Hawlfraint y Goron 2020

Mae'r cyhoeddiad hwn, ac eithrio logos, wedi'i drwyddedu o dan delerau Trwydded Llywodraeth Agored f3.0 ac eithrio lle nodwyd fel arall. I weld y drwydded hon ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3 neu ysgrifennwch i'r cyfeiriad canlynol: Information Policy Team, The National Archives, Kew, Llundain TW9 4DU, neu anfonwch e-bost i: psi@nationalarchives.gsi.gov.uk.

Os ydym wedi nodi bod unrhyw wybodaeth dan hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint berthnasol.

Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch y cyhoeddiad hwn atom yn y cyfeiriad isod neu: hmiprison.enquiries@hmiprison.gsi.gov.uk

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael i'w lwytho oddi ar y we yn: <https://www.justiceinspectorates.gov.uk/hmiprison/inspections/>

Argraffwyd a chyhoeddwyd gan:
Arolygiaeth Carchardai Ei Mawrhydi
3ydd llawr
10 South Colonnade
Canary Wharf
Llundain
E14 4PU
Lloegr

Cynnwys

Rhestr o dermau	4
Cyflwyniad	6
Tudalen ffeithiau	9
Gwybodaeth am yr ymweliad a'r adroddiad hwn	10
Crynodeb o'r prif ganfyddiadau	12
Adran 1. Diogelwch	14
Adran 2. Parch	19
Adran 3. Gweithgarwch pwrpasol	24
Adran 4. Cynllunio ar gyfer adsefydlu a rhyddhau	26
Adran 5. Atodiadau	29
Atodiad I: Tîm yr ymweliad craffu	29
Adran 6. Rhagor o adnoddau	30

Rhestr o dermau

Rydym yn ceisio gwneud ein hadroddiadau mor glir â phosib, a dylai'r rhestr fer hon helpu i egluro rhai o'r termau arbenigol y gallech ddod ar eu traws. Os bydd angen eglurhad arnoch o unrhyw dermau eraill, edrychwch ar y rhestr dermau hirach sydd ar gael ar ein gwefan yn: <http://www.justiceinspectrates.gov.uk/hmiprison/about-our-inspections/>

Lle byw arferol ardystiedig (CNA) a chapasiti gweithredol

CNA sylfaenol yw cyfanswm yr holl lle byw ardystiedig mewn sefydliad ac eithrio celloedd mewn unedau gwahanu, celloedd gofal iechyd neu ystafelloedd nad ydynt yn cael eu defnyddio fel arfer ar gyfer cleifion arhosiad hir. CNA sy'n cael eu defnyddio yw'r CNA sylfaenol heb gynnwys y llefydd hynny nad ydynt ar gael i'w defnyddio'n syth, megis celloedd sydd wedi'u difrodi, celloedd y mae gwaith adeiladu yn effeithio arnynt, a chelloedd nad ydynt yn cael eu defnyddio oherwydd prinder staff. Capasiti gweithredol yw cyfanswm y carcharorion y gall sefydliad eu dal heb beri risg difrifol i drefn dda, i ddiogelwch ac i redeg y drefn a gynlluniwyd yn briodol.

Cynllun herio, cefnogi ac ymyrryd (CSIP)

Caiff ei ddefnyddio gan bob carchar i oedolion i reoli'r carcharorion hynny sy'n dreisgar neu sy'n peri risg uwch o fod yn dreisgar. Rheolir a chefnogir y carcharorion hyn gyda chynllun sydd â thargedau unigol ac adolygiadau rheolaidd. Mae rhai carchardai hefyd yn defnyddio'r fframwaith CSIP i gefnogi'r rheini sydd wedi dioddef trais.

Cynllun rhyddhau dros dro ar ddiwedd cyfnod cadw'n gaeth (ECTR)

Cynllun cenedlaethol sy'n galluogi carcharorion sy'n cael eu hasesu ar sail risg, ac sydd o fewn dau fis i'w dyddiad rhyddhau, i gael eu rhyddhau dros dro o'r carchar. Ewch i: <https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-prison-releases> Cafodd y cynllun hwn ei atal ym mis Awst 2020.

Cyfarpar diogelu personol

Cyfarpar diogelwch gan gynnwys masgiau, ffedogau a menig, sy'n cael eu gwisgo gan weithwyr rheng flaen yn ystod pandemig COVID-19.

Ymweliadau porffor

System galwadau fideo ddiogel a gomisiynwyd gan Wasanaeth Carchardai a Phrawf EM (HMPPS). Gyda'r system hon, mae'n rhaid i ddefnyddwyr lwytho ap i lawr i'w ffôn neu gyfrifiadur. Cyn bod modd trefnu ymweliad, rhaid i ddefnyddwyr lwytho ID dilys i fyny.

Cynllun adfer

Mae cynlluniau adfer yn cael eu cyhoeddi gan Wasanaeth Carchardai a Phrawf EM. Eu nod yw sicrhau cysondeb wrth i lywodraethwyr wneud penderfyniadau, drwy nodi'r gofynion y mae'n rhaid eu bodloni er mwyn i garchardai symud o'r drefn fwyaf cyfyngedig (4) i'r lleiaf cyfyngedig (1) wrth iddynt lacio cyfyngiadau COVID-19.

Uned cohort dros dro (RCU)

Uned lle mae carcharorion sydd newydd gyrraedd yn cael eu cadw mewn cwarantyn am 14 diwrnod.

Gwarchod

Mae'r rheini sydd â chyflyrau iechyd sy'n eu gwneud yn agored i gael eu heintio yn cael eu cadw am o leiaf 12 wythnos mewn uned warchod.

Cadw pellter cymdeithasol/corfforol

Yr arfer o gadw dau fetr ar wahân oddi wrth unigolion eraill, a argymhellir gan lechyd Cyhoeddus Lloegr fel mesur i leihau trosglwyddiad COVID-19.

Pecyn gofal cymdeithasol

Lefel o ofal personol i fynd i'r afael ag anghenion a nodwyd yn dilyn asesiad o anghenion cymdeithasol a wnaed gan yr awdurdod lleol (hynny yw, cymorth gydag ymolchi, mynd i'r bath/cawod, mynd i'r toiled, gweithgareddau byw bob dydd ayb, ond nid gofal meddygol).

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu canfyddiadau ein hymweliad craffu â CEM Abertawe, carchar lleol o oes Fictoria sy'n dal tua 370 o garcharorion. Adeg ein hymweliad roedd y rhan fwyaf o'r boblogaeth yn dod o'r ardal leol. Roedd bron pob un ohonynt wedi bod yng ngharchar Abertawe ers chwe mis neu lai ac roedd 38% ar remand.

Fe welsom bod y sefydliad yn cael ei arwain yn dda ac roedd wedi gwneud cynnydd da ers dechrau'r pandemig. Roedd gwaith partneriaeth da gyda'r darparwr gofal iechyd lleol, Iechyd Cyhoeddus Cymru, a Llywodraeth Cymru i sicrhau bod pob carcharor â symptomau yn cael ei brofi. Nid oedd achos wedi'i gadarnhau o COVID-19 yn Abertawe ers mis Ebrill 2020.

Roedd rheolwyr wedi gweithio i sicrhau bod y drefn orau bosib ar gael i garcharorion o fewn y cyfyngiadau cenedlaethol llym. Roedd y cynllunio'n dda ac yn canolbwyntio ar sicrhau y gallai rheolwyr gyflwyno elfennau newydd i'r drefn yn gyflym ar ôl i reolwyr cenedlaethol roi caniatâd i symud i gam tri'r fframwaith cenedlaethol ar gyfer adfer.

Roedd y llywodraethwr i'w gweld yn amlwg ac ar gael i'r staff a'r carcharorion. Roedd hi'n cadeirio dau gyfarfod ymgynghori yr wythnos gyda charcharorion. Roedd hyn yn sicrhau bod y boblogaeth yn cael gwybodaeth dda am gyfyngiadau COVID-19 a bod y rheolwyr yn gallu gweithredu'n gyflym i fynd i'r afael â phrif bryderon y carcharorion.

Roedd trefniadau cwarantîn (y cyfeirir atynt fel cohortau) ar waith ar gyfer carcharorion â symptomau, y rheini a oedd yn fregus o ran y feirws a charcharorion yn eu 14 diwrnod cyntaf yn Abertawe. Roedd y trefniadau yn briodol ar gyfer y rheini a oedd yn fregus o ran y feirws, ond tanseiliwyd effeithiolrwydd y trefniadau cwarantîn ar gyfer carcharorion newydd wrth ganiatáu i garcharorion a oedd yn cyrraedd ar wahanol ddiwrnodau gymysgu â'i gilydd.

Roedd maint problemau iechyd meddwl yn y boblogaeth yn fawr iawn; yn ein harolwg, dywedodd 79% o garcharorion fod ganddynt angen o ran iechyd meddwl. Roedd y tîm argyfwng cymharol newydd o ymarferwyr iechyd meddwl yn adnodd ychwanegol gwerthfawr i nodi'r risg a'r angen wrth i garcharorion gyrraedd. Roeddent wedi rhoi cefnogaeth ar unwaith yn ystod cyfnod pan allai'r cyflyrau presennol waethygu wrth i'r unigolion fod dan glo am gyfnod estynedig yn eu celloedd. Ac ystyried maint yr angen a'r drefn gyfyngedig, roedd yn destun pryder bod angen gwella'r broses gofalu am garcharorion a monitro carcharorion sydd mewn perygl o niweidio eu hunain drwy'r broses asesu, gofal yn y ddalfa a gwaith tîm (ACCT). Ar ôl cynnydd cychwynnol ar ddechrau'r cyfyngiadau symud, roedd lefelau hunan-niweidio wedi disgyn ac yn is nag yn ystod yr un cyfnod y llynedd. Roedd y carchar i'w ganmol am ddechrau hyfforddiant ar gyfer grŵp newydd o Wrandawyr (carcharorion sy'n cael eu hyfforddi gan y Samariaid i ddarparu cefnogaeth gyfrinachol i'w cyd-garcharorion). Roedd mynediad at Wrandawyr, naill ai wyneb yn wyneb neu dros y ffôn, wedi cael ei gynnal drwy gydol cyfnod COVID-19.

Roedd lefel y trais wedi lleihau ar ddechrau'r pandemig ac, er ei fod yn codi, roedd yn dal yn is na chyn i'r cyfyngiadau gael eu gosod. Roedd yn galonogol mai dim ond 13% o garcharorion oedd yn teimlo'n anniogel adeg yr ymweliad. Roedd rheolwyr wedi rhoi cynlluniau herio, cefnogi ac ymyrryd ar waith (CSIP, edrychwch ar y 'Rhestr o dermau') i herio a chefnogi drwgweithredwyr, ac roeddent yn ymwybodol bod angen gwella'r ansawdd. Roedd rheoli ymddygiad yn dibynnu i raddau helaeth ar y system ddyfarnu. Roedd hyn yn cael ei neilltuo ar gyfer digwyddiadau mwy difrifol ac roedd nifer y dyfarniadau wedi aros yn llawer is nag yr oeddent cyn y pandemig. Roedd y defnydd o rym wedi gostwng hefyd. Cafodd y broses o oruchwylio'r defnydd o rym ei hadfer, ac roedd cyfarfodydd wythnosol yn nodi ac yn datblygu meysydd lle roedd angen camau cywiro.

Roedd yr uned gwahanu yn wag adeg ein hymweliad. Nid oedd y drefn a oedd ar gael i garcharorion oedd yn cael eu cadw ar wahân wedi gwella yn unol â gweddill y sefydliad. Roedd hyn yn golygu nad oedd carcharorion ar wahân yn cael cawod na galwad ffôn bob dydd. Ymrwymodd rheolwyr i gywiro hyn yn ystod ein hymweliad.

Er gwaethaf gostyngiad yn y boblogaeth, roedd y carchar yn dal yn hynod o orlawn, ac roedd y rhan fwyaf o garcharorion yn rhannu cell a oedd wedi'i chynllunio ar gyfer un carcharor. Roedd hyn yn golygu bod rhoi trefn ddiogel ar waith, gan gynnwys cadw pellter cymdeithasol, yn fwy o her, ac ychydig iawn o ymdrechion a welsom i gadw pellter cymdeithasol hyd yn oed mewn manau lle roedd hynny'n bosib. Ar nodyn mwy cadarnhaol, roedd staff a charcharorion yn sicrhau bod pob adain yn cael ei glanhau i safon uchel a bod y manau y tu allan hefyd yn lân ac yn daclus. Roedd angen gwella'r system gwyno. Roedd llawer o'r atebion yn annigonol. Nid ymchwiliwyd yn ddigonol iddynt, ac nid oeddent yn cynnig atebion derbyniol.

Roedd barn y carcharorion am y bwyd yn gadarnhaol ac roedd ein canfyddiadau'n ategu'r safbwyntiau hyn. Roedd y gegin yn lân ac yn drefnus, roedd y cownteri arlwoyo'n lân ac roedd y bwyd yn well na'r hyn a welwn fel arfer. Hefyd, roedd carcharorion wedi derbyn pecynnau byrbrydau dyddiol drwy gydol y cyfyngiadau.

Roedd ymgynghori ar gydraddoldeb ac amrywiaeth a monitro canlyniadau yn dal i fynd rhagddo. Fodd bynnag, nid ymchwiliwyd yn ddigonol i gwynion am wahaniaethu. Roedd cynllun gweithredu ar gydraddoldeb yn bodoli, ond nid oedd amser penodol i weithredu'r pwyntiau ynddo, ac roedd llawer wedi'u trosglwyddo i'r swyddog cydraddoldeb. Gwelsom ambell ganfyddiad a oedd yn peri pryder ymysg carcharorion du a lleiafrifoedd ethnig ac roedd angen rhoi sylw iddynt.

Roedd gwasanaethau gofal iechyd yn brin ar ddechrau'r pandemig ac roedd system brysbennu briodol yn galluogi carcharorion i gael gafael ar y meddyg teulu. Adeg ein hymweliad, roedd rhai gwasanaethau'n cael eu hadfer ond roedd gennym bryderon ynghylch mynediad at wasanaethau optegol, podiatreg a ffisiotherapi. Roedd diffyg goruchwyliaeth dros wasanaethau iechyd meddwl i sicrhau bod digon o wasanaethau ar gael i ddiwallu'r lefelau angen sylweddol. Roedd y broses o roi meddyginiaeth yn wael ac yn creu risgiau diangen.

Yn yr un modd â gweddill yr ystâd carchardai, roedd y drefn ar gyfer y rhan fwyaf o garcharorion wedi'i chyfyngu i oddeutu 1.5 awr allan o'u cell bob dydd. Hefyd, gallai carcharorion gael ymarfer corff cylchol unwaith yr wythnos. Roedd yn arbennig o gadarnhaol bod rheolwyr yn parhau i sicrhau gwaith i oddeutu traean o'r boblogaeth ac roedd addysg allgymorth un-i-un yn parhau i gefnogi carcharorion a oedd wedi ennill 163 o achrediaid yn ystod y pandemig. Roedd hyn yn golygu bod cyfran fwy o lawer o'r boblogaeth yn Abertawe yn cymryd rhan mewn gweithgarwch pwrpasol nag mewn carchardai lleol eraill rydym wedi ymweld â nhw. Roedd y llyfrgell yn darparu gwasanaeth allgymorth ond nid oedd digon o garcharorion na staff adain yn gwybod amdano.

Abertawe oedd un o'r carchardai cyntaf i ailsefydlu ymweliadau cymdeithasol ac roedd mwy na 200 wedi digwydd erbyn i ni ymweld. Roedd y rhan fwyaf o'r cyfyngiadau'n briodol ond nid oedd plant rhwng wyth mis ac 11 oed yn cael ymweld, ac roedd hynny'n gyfyngiad diangen. Roedd carcharorion yn cael cysylltu dros fideo hefyd ac roedd y cynllun 'e-bostio carcharor' wedi cael ei ehangu. Roedd y rhan fwyaf o garcharorion wedi dweud eu bod yn cael galwadau ffôn dyddiol er bod diffyg ffonau yn y celloedd.

Roedd yr uned rheoli troseddwyd wedi parhau gyda'r rhan fwyaf o'r elfennau cynllunio ar gyfer adsefydlu a rhyddhau. Nid oedd ôl-groniad o asesiadau System Asesu Troseddwyd (OASys) ac ychydig o gyswilt wyneb yn wyneb oedd rhwng rheolwyr troseddwyd yn y carchar a'r carcharorion yn eu llwyth achosion. Roedd trefniadau amddiffyn y cyhoedd yn briodol. Roedd y gwaith o gynllunio'r rhyddhau yn parhau, ac roedd yn gadarnhaol gweld bod

carcharorion yn cael llety brys ar ôl cael eu rhyddhau yn ystod y pandemig. Fodd bynnag, roedd y cynllun hwn wedi dod i ben ym mis Medi 2020. Roedd hyn yn golygu'n anochel y byddai cyfran sylweddol o garcharorion yn cael eu rhyddhau heb gartref i fynd iddo yn ystod y misoedd nesaf.

Gwelsom fod rheolwyr wedi gwneud cynnydd sylweddol yn ystod pandemig COVID-19 er gwaethaf yr anfanteision o reoli carchar Fictoraidd, gorlawn heb gyfleusterau sylfaenol fel ffonau yn y celloedd. Sicrhodd y llywodraethwr fod staff a charcharorion yn cael digon o wybodaeth ac yn gweithredu ar bryderon. Rhoddwyd blaenoriaeth briodol i gadw carcharorion mewn gwaith, gan gynnal rhywfaint o addysg wyneb yn wyneb a pharhau i reoli dedfrydau a risg. Roedd y canlyniadau i lawer o garcharorion yn Abertawe yn well nag mewn carchardai lleol eraill. Wrth i'r carchar barhau i wella, mae angen i'r tîm rheoli sefydlu trefn oruchwyliaeth briodol ym meysydd atal hunan-niweidio, cydraddoldeb ac amrywiaeth a gofal iechyd er mwyn sicrhau bod y canlyniadau'n parhau i wella.

Peter Clarke CVO OBE QPM
Prif Arolygydd Carchardai EM
Medi 2020

Tudalen ffeithiau

Tasg y sefydliad

Carchar lleol Categori B

Lle byw arferol ardystiedig a chapasiti gweithredol (edrychwch ar y Rhestr o dermau)

Carcharorion adeg ein hymweliad: 371

Capasiti arferol a ardystiwyd ar gyfer y llinell sylfaen: 255

Capasiti arferol a ardystiwyd ac sy'n cael ei ddefnyddio: 255

Capasiti gweithredol: 499

Statws carchar (cyhoeddus neu breifat) a darparwyr allweddol

Cyhoeddus

Darparwr iechyd corfforol: Bwrdd Iechyd Bae Abertawe

Darparwr iechyd meddwl: Gwasanaethau Mewnol y Carchar

Darparwr triniaeth ar gyfer defnyddio sylweddau: Dyfodol Swansea

Darparwr fframwaith addysg mewn carchardai: Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Mawrhydi

Cwmni adsefydlu cymunedol (CRC): Ymddiriedolaeth St Giles

Contractiwr hebrwng: GeoAmey

Adran/Grŵp Carchardai

Gwasanaeth Carchardai a Phrawf EM yng Nghymru

Hanes yn gryno

Mae'r carchar oddeutu hanner milltir o ganol y ddinas ar ffordd yr arfordir. Dechreuwyd adeiladu ar Garchar EM Abertawe ym 1845 ac fe gafodd ei gwblhau ym 1861. Roedd yn garchar i garcharorion gwrywaidd a benywaidd tan 1922 pan drosglwyddwyd menywod i Garchar Caerdydd. Ers hynny, mae Abertawe wedi bod yn garchar lleol, gan ddal carcharorion hyd at Gategori B ac yn cynnwys y categori hwnnw. Ar ddechrau'r 1980au, sefydlodd Abertawe gynllun Gwrandawyr i garcharorion wedi'u hyfforddi gan y Samariaid, ac mae hyn bellach wedi datblygu i fod yn ddarpariaeth genedlaethol.

Disgrifiad byr o unedau preswyl

Adain A: poblogaeth gymysg

A1: carcharorion sy'n cael eu gwarchod

Adain B: uned cohort dros dro

Adain C: poblogaeth gymysg

Adain D/F: poblogaeth gymysg

Adain G: rhannol cohort dros dro a rhannol ynysu ar gyfer carcharorion â symptomau

Enw'r llywodraethwr a dyddiad dechrau ar ei swydd

Amanda Corrigan, Tachwedd 2019

Cadeirydd Bwrdd Monitro Annibynnol

Paul Baker

Dyddiad yr arolygiad diwethaf

Awst 2017

Gwybodaeth am yr ymweliad a'r adroddiad hwn

- A1 Mae Arolygiaeth Carchardai Ei Mawrhydi yn sefydliad annibynnol, statudol sy'n adrodd ar driniaeth ac amodau'r rhai sy'n cael eu cadw mewn carchardai, sefydliadau troseddwr ifanc, canolfannau hyfforddi diogel, cyfleusterau cadw mewn fudwyr, dalfa'r heddlu a'r llysoedd a dalfeydd milwrol.
- A2 Mae pob ymweliad a wneir gan Arolygiaeth Carchardai EM yn cyfrannu at ymateb y DU i'w rhwymedigaethau rhyngwladol dan y Protocol Dewisol i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig yn erbyn Artaith a math arall o Driniaeth neu Gosb Greulon, Annynol neu Ddiraddiol (OPCAT). Mae OPCAT yn mynnu bod cyrff annibynnol yn ymweld yn rheolaidd â phob man sy'n cadw pobl yn gaeth. Yr enw a roddir am hyn yw Mekanwaith Atal Cenedlaethol (NPM) ac mae'n monitro'r driniaeth a'r amodau ar gyfer y rhai sy'n cael eu cadw'n gaeth. Mae Arolygiaeth Carchardai EM yn un o nifer o gyrff sy'n ffurfio'r Mekanwaith Atal Cenedlaethol yn y DU.
- A3 Yn ystod arolygiad safonol, llawn, bydd Arolygiaeth Carchardai EM yn adrodd yn erbyn *Disgwyliadau*, y meini prawf annibynnol rydym yn eu defnyddio i arolygu canlyniadau ar gyfer y rhai sy'n cael eu cadw'n gaeth. Bydd timau arolygu o hyd at 12 o bobl fel arfer mewn sefydliadau dros gyfnod o bythefnos, yn siarad â charcharorion a staff, yn arsylwi bywyd yn y carchar ac yn archwilio llawer iawn o ddogfennau a thystiolaeth. Mae pandemig COVID-19 yn golygu nad yw'n bosib cynnal arolygiadau yn yr un ffordd ar hyn o bryd, am resymau iechyd a diogelwch ac oherwydd na fyddai'n rhesymol disgwyl i lefydd sy'n cadw pobl yn gaeth hwyluso arolygiad llawn, na chael eu hasesu yn erbyn ein set lawn o *Ddisgwyliadau*, ar hyn o bryd.
- A4 Felly, mae Arolygiaeth Carchardai EM wedi datblygu methodoleg COVID-19 i'w galluogi i gyflawni ei dyletswydd statudol barhaus i adrodd ar driniaeth ac amodau i bobl sy'n cael eu cadw'n gaeth yn ystod yr amgylchiadau heriol presennol yn sgil COVID-19. Mae'r fethodoleg wedi cael ei datblygu ynghyd â chanllawiau iechyd a diogelwch ac yn unol â'r egwyddor 'peidio â gwneud dim niwed'. Mae'r fethodoleg yn cynnwys tair elfen: dadansoddi cyfreithiau, polisïau ac ymarfer a gyflwynir mewn llyfyrdd sy'n cadw pobl yn gaeth mewn ymateb i COVID-19 a'u heffaith ar driniaeth ac amodau; chwilio, coladu a dadansoddi gwybodaeth am driniaeth ac amodau mewn llyfyrdd sy'n cadw pobl yn gaeth er mwyn asesu risgiau a chanfod problemau posib mewn sefydliadau unigol neu sy'n datblygu ar draws mathau o sefydliadau; a chynnal ymweliadau craffu â sefydliadau ar sail risg.
- A5 Yn gyntaf, datblygodd Arolygiaeth Carchardai EM fodel 'ymweliad craffu byr' (SSV) ym mis Ebrill 2020 lle roedd dau neu dri arolygwr yn treulio un diwrnod mewn sefydliadau. Bwriad hyn oedd lleihau beichiau arolygu ar adeg lle roedd gweithredu'n her na welwyd mo'i thebyg o'r blaen. Roedd yn canolbwyntio ar nifer fach o faterion a oedd yn hanfodol i ddiogelwch, gofal a hawliau sylfaenol y rheini a oedd yn cael eu cadw yn yr amgylchiadau presennol. I gael rhagor o wybodaeth am ein hymweliadau craffu byr, ewch i'n gwefan: <http://www.justiceinspectorates.gov.uk/hmiprison/about-hmi-prison/covid-19/short-scrutiny-visits/>.
- A6 Wrth i'r cyfyngiadau yn y gymuned lacio, ac wrth i sefydliadau ddod yn fwy sefydlog, bydd craffu mwy manwl yn digwydd gydag 'ymweliadau craffu' hirach sy'n canolbwyntio ar sefydliadau unigol, fel y nodir yma. Mae'r dull ymweliadau craffu a ddefnyddir yn yr adroddiad hwn wedi'i lunio ar gyfer system carchardai sydd yn y

broses o adfer yn sgil heriau pandemig COVID-19 ond sy'n cydnabod nad dyma'r amser iawn eto i ailgyflwyno arolygiadau llawn. Mae ymweliadau craffu yn cynnig tryloywder am y broses adfer o COVID-19 mewn llefydd sy'n cadw pobl yn gaeth a sicrhau bod modd dysgu gwersi'n gyflym.

- A7 Mae ymweliadau craffu yn asesu'n feirniadol pa mor gyflym y mae carchardai unigol yn ailsefydlu trefniadau adsefydlu adeiladol. Maent yn edrych ar ba mor angenrheidiol a chymesur yw'r mesurau a gymerwyd mewn ymateb i COVID-19, a'r effaith maent yn ei chael ar driniaeth ac amodau i garcharorion yn ystod y cyfnod adfer. Mae ymweliadau craffu yn edrych ar feysydd allweddol ar sail detholiad o'n *Disgwyliadau* presennol, a ddewiswyd yn dilyn ymgynghoriad ac ymarfer cwmpasu hawliau dynol arall.
- A8 Mae pob adroddiad ymweliadau craffu yn cynnwys cyflwyniad, a fydd yn rhoi barn naratif gyffredinol am y cynnydd tuag at adferiad. Mae'r adroddiad yn cynnwys nifer fach o brif bryderon ac argymhellion, ac adroddir am arferion cadarnhaol nodedig pan fyddwn yn dod ar eu traws. Mae'r adroddiadau'n cynnwys asesiad o'r cynnydd a wnaed yn erbyn argymhellion mewn ymweliad craffu blaenorol, ond nid oes asesiad o gynnydd yn erbyn argymhellion a wnaed mewn arolygiad llawn blaenorol. Bydd ein prif ganfyddiadau'n cael eu nodi o dan bob un o'n pedwar asesiad o garchar iach.
- A9 Cynhelir ymweliadau craffu dros gyfnod o bythefnos, ond dim ond tri diwrnod fydd eu hangen ar y safle. I gael rhagor o wybodaeth am fethodoleg ein hymweliadau craffu, gan gynnwys pa *Ddisgwyliadau* fydd yn cael eu hystyried, ewch i'n gwefan: <http://www.justiceinspectores.gov.uk/hmiprison/about-hmi-prisons/covid-19/scrutiny-visits/>

Crynodeb o'r prif ganfyddiadau

Prif bryderon ac argymhellion

- S1 Mae'r prif bryderon ac argymhellion yn nodi'r materion pwysicaf er mwyn gwella canlyniadau i garcharorion, a'u diben yw helpu sefydliadau i flaenoriaethu a mynd i'r afael â'r gwendidau mwyaf arwyddocaol yn nhriniaeth ac amodau carcharorion.
- S2 Yn ystod yr ymweliad hwn, nodwyd meysydd a oedd yn brif bryder i ni ac rydym wedi gwneud nifer fach o argymhellion allweddol i'r carchar roi sylw iddynt.
- S3 **Prif bryder:** Cafodd effeithiolrwydd yr uned cohort dros dro ei danseilio wrth ganiatáu i garcharorion a oedd wedi cyrraedd ar wahanol ddiwrnodau gymysgu yn ystod eu hamser y tu allan i'r gell. Roedd hyn yn creu risg y byddai carcharorion a oedd ar fin symud i'r brif boblogaeth yn cael eu heintio gan y rhai a oedd newydd gyrraedd.

Prif argymhelliad: Ni ddylai carcharorion sy'n cyrraedd ar ddiwrnodau gwahanol gymysgu yn yr uned cohort dros dro. (I'r llywodraethwr)

- S4 **Prif bryder:** Roedd gwendidau yn nogfennau ACCT ac nid oeddent yn dangos lefelau da o ofal dros garcharorion mewn argyfwng. Roedd hyn yn cynnwys camau gweithredu a gafodd eu nodi fel rhai a gwblhawyd cyn i unrhyw ganlyniad neu newid amlwg gael ei gyflawni ar gyfer y carcharor, camau nad oeddent wedi cael eu datblygu'n ddigon cyflym ac a oedd yn cael eu trosglwyddo i adolygiadau dilynol, arsylwadau amserol disgwylidig a sgysiau a recordiwyd heb sylwedd neu dystiolaeth o wir ymchwiliad i les carcharor.

Prif argymhelliad: Dylai carcharorion sy'n cael eu rheoli ar ACCT gael gofal a chymorth cyson sydd wedi'i gofnodi'n dda ac sy'n mynd i'r afael â'r ffactorau sy'n eu gwneud yn fregus o ran hunan-niweidio neu hunanladdiad. (I'r llywodraethwr)

- S5 **Prif bryder:** Roedd bylchau yn nata'r carchar, yn enwedig ar gyfer carcharorion ag anabledau, ac roedd hyn yn peri pryder. Nid oedd profiadau o ddiogelwch ac erlid yr un fath ar draws pob grŵp.

Prif argymhelliad: Dylid goruchwyllo a dadansoddi cydraddoldeb ac amrywiaeth yn drylwyr er mwyn sicrhau bod gwahaniaethau o ran triniaeth a mynediad at y drefn yn cael eu nodi, eu deall a'u datrys. (I'r llywodraethwr)

- S6 **Prif bryder:** Roedd diffyg rheolaeth ddiogel ar feddyginiaeth reoledig ac arferion gwael o ran gweinyddu meddyginiaeth wedi parhau ar yr unedau gwarchod a'r unedau gwahanu. Roedd modd mynd i mewn i'r ystafelloedd triniaeth yn adain A a B gan ddefnyddio allwedd ystafelloedd cyffredinol ac nid oedd ganddynt gatiâu y gellir eu cloi. Nid oedd cypyrddau meddyginiaeth wedi'u cloi ar y naill uned na'r llall, ac roedd meddyginiaethau yn cael eu tynnu o'u pecyn gwreiddiol a'u rhoi mewn potiau eraill cyn cael eu cludo i'r unedau. Roedd meddyginiaeth yn cael ei phasio drwy'r twll bach yn y drws ac roedd hyn yn golygu nad oedd modd gweld beth oedd yn digwydd yn glir. Roedd hyn hefyd yn cynyddu'r risg o gronni meddyginiaeth a'i defnyddio at ddiben arall. Roedd staff yn cario cyffuriau rheoledig o gwmpas y sefydliad mewn bag anniogel ar eu pen eu hunain.

Prif argymhelliad: Dylai Bwrdd y Bartneriaeth adolygu'r trefniadau diogelwch gwael ar gyfer meddyginiaethau a'r arferion gweinyddu yn yr unedau gwahanu ac unedau A a B i sicrhau bod meddyginiaethau'n cael eu cludo'n ddiogel o gwmpas y carchar a'u rhoi'n ddiogel i gleifion yn unol â safonau ymarfer da a phroffesiynol. (I Fwrdd y Bartneriaeth)

- S7 **Prif bryder:** Nid oedd gwasanaethau iechyd meddwl sylfaenol ac mewn argyfwng yn cael eu monitro a'u goruchwyllo mewn modd strwythuredig i weld pa mor effeithiol oeddent a'u canlyniadau i garcharorion. Roedd tystiolaeth o angen heb ei ddiwallu mewn gwasanaethau mewnol eilaidd.

Prif argymhelliad: Dylai Bwrdd y Bartneriaeth adolygu'r ddarpariaeth o wasanaethau iechyd meddwl mewnol a'r system o oruchwyllo, monitro ac effeithiolrwydd y ddarpariaeth iechyd meddwl sylfaenol ac mewn argyfwng. (I Fwrdd y Bartneriaeth)

Arferion cadarnhaol nodedig

- S8 Rydym yn diffinio arferion cadarnhaol nodedig fel arferion arloesol neu arferion sy'n arwain at ganlyniadau arbennig o dda y gallai sefydliadau eraill ddysgu oddi wrthynt. Mae'r Arolygwyr yn chwilio am dystiolaeth o ganlyniadau da i garcharorion; dulliau gwreiddiol, creadigol neu arbennig o effeithiol o ddatrys problemau neu gyflawni'r nod a ddymunir; a sut y gallai sefydliadau eraill ddysgu oddi wrth yr arfer neu ei ddyblygu.
- S9 Daeth yr arolygwyr o hyd i'r enghreifftiau canlynol o arferion cadarnhaol nodedig yn ystod yr ymweliad hwn.
- Roedd yr ymgynghori a'r cyfathrebu gyda staff a charcharorion yn dda iawn. Gwnaed hyn o dan arweiniad y llywodraethwr a oedd yn bresennol mewn sesiynau briffio staff, yn cadeirio dau gyfarfod ymgynghori â charcharorion yr wythnos, ac roedd ar gael i staff a charcharorion ar bob adain bron bob dydd. Arweiniodd yr ymgynghoriad hwn at nifer o welliannau ystyrion i garcharorion. (Paragraff 1.2)
 - Roedd cyfraniad parhaus cyd-garcharorion yn rhan annatod a phwysig o weithgarwch cynefino'r carchar. (Paragraff 1.13)
 - Roedd gan y carchar ei gwmselydd hyfforddedig ei hun a oedd wedi cynnal sesiynau cwmsela un-i-un gyda charcharorion. (Paragraff 1.24)
 - Roedd lefelau glanweithdra a thaclusrwydd cyffredinol wedi cael eu cynnal er gwaethaf cyfyngiadau hen adeilad Fictoraidd a chyfyngiadau'r drefn anarferol. (Paragraff 2.5)
 - Roedd y carchar wedi gallu sicrhau gwaith ar gyfer oddeutu traean o'r boblogaeth. (Paragraff 3.1).
 - Roedd addysg allgymorth un-i-un wedi parhau i gefnogi carcharorion yn ystod y pandemig ac roedd 139 o gymwysterau achrededig wedi cael eu cyflawni. (Paragraff 3.5)
 - Roedd yr holl garcharorion yn Abertawe a oedd angen asesiad cyfredol o'u risg i eraill ac o'u hanghenion sy'n gysylltiedig â throseddau, wedi cael yr asesiad hwnnw. (Paragraff 4.11)

Adran 1. Diogelwch

Yn yr adran hon, rydym yn adrodd yn bennaf ar arweinyddiaeth a rheolaeth; cyrraedd a dyddiau cynnar; rheoli ymddygiad carcharorion; a chefnogi'r carcharorion mwyaf agored i niwed, gan gynnwys y rheini sydd mewn perygl o hunan-niweidio.

Arweinyddiaeth a Rheolaeth

- 1.1 Roedd arweinwyr a rheolwyr wedi llwyddo i weithio mewn partneriaeth ag Iechyd Cyhoeddus Cymru, Llywodraeth Cymru a'r darparwr gofal iechyd lleol i weithredu canllawiau cenedlaethol i sicrhau bod pob carcharor â symptomau yn cael prawf ac i atal COVID-19 rhag ymledu'n helaeth yn Abertawe. Roedd yr achos diwethaf a gadarnhawyd wedi bod ym mis Ebrill 2020 a oedd yn dangos llwyddiant y mesurau hyn mewn carchar gyda phoblogaeth dros dro, tymor byr.
- 1.2 Roedd cyfathrebu â charcharorion a staff wedi bod yn arbennig o effeithiol. Yn ein harolwg, dywedodd 86% o'r carcharorion fod y rhesymau dros y cyfyngiadau wedi cael eu hesbonio wrthynt. Rhoddwyd hysbysiadau rheolaidd i garcharorion a staff a defnyddiwyd setiau teledu yn y celloedd. Hefyd, roedd y llywodraethwr wedi cadeirio dau grŵp ymgynghori â charcharorion yr wythnos, wedi cynnal sesiynau briffio rheolaidd i staff ac roedd ar gael yn aml i garcharorion a staff ar bob adain. Roedd hyn yn galluogi rheolwyr i fynd i'r afael â materion yn gyflym pan oeddent eu codi. Roedd yr ymgynghoriadau wedi arwain at newidiadau amlwg, gan gynnwys caniatáu i garcharorion ddefnyddio'r ffôn yn amlach a chyflwyno sianel wybodaeth newydd ar y teledu. Roedd yr angen i garcharorion gael eu cadw yn yr uned cohort dros dro (uned cohort dros dro (RCU), edrychwch ar y Rhestr o dermau) ar ôl dychwelyd o'r llys wedi lleihau, ac roedd grŵp cymorth ar gyfer Gwrandawyr (carcharorion sydd wedi'u hyfforddi gan y Samariaid i ddarparu cefnogaeth gyfrinachol i'w cyd-garcharorion) wedi cael ei sefydlu gyda chwnselydd hyfforddedig y carchar (ewch i baragraff 1.28).
- 1.3 Yn ein harolwg, dywedodd 68% o staff (gan gynnwys 80% o staff gweithredol rheng flaen) ei bod yn anodd iawn neu'n eithaf anodd cadw pellter cymdeithasol (edrychwch ar y Rhestr o dermau) oddi wrth gydweithwyr, a dywedodd 55% (gan gynnwys 84% o staff gweithredol rheng flaen) eu bod yn cael trafferth cadw pellter cymdeithasol oddi wrth garcharorion. Roedd rhai staff a charcharorion yn ymdrechu i gadw pellter cymdeithasol, ond nid oedd y rhan fwyaf ohonynt yn gwneud hynny, hyd yn oed mewn manau lle roedd hynny'n bosib.
- 1.4 Roedd rheolwyr wedi sicrhau bod glanhau yn flaenoriaeth, ac roedd y carchar yn lân a thaclus iawn. Fe wnaethom ni siarad â rhai o'r glanhawyr, ac roeddent wedi cael eu briffio'n briodol ac wedi cyflawni eu rôl yn dda.
- 1.5 Roedd trefniadau ynysu priodol wedi cael eu rhoi ar waith ar gyfer carcharorion a oedd yn arbennig o fregus o ran COVID-19. Byddai carcharorion a oedd â symptomau yn cael ymarfer corff a galwad ffôn ddyddiol, ond nid oedd trefniadau iddynt gael cawod ac nid oedd hyn yn briodol.
- 1.6 Roedd carcharorion yn cyrraedd Abertawe yn ystod yr wythnos gan amlaf, ac roedd rhedeg uned cohort dros dro ar gyfer carcharorion yn eu 14 diwrnod cyntaf yn gymhleth. Nid oedd y drefn ar gyfer y carcharorion hyn gystal ag mewn manau eraill yn y carchar, ond roedd modd iddynt gael cawod, galwad ffôn ac ymarfer corff bob dydd.

- 1.7** Roedd y drefn wedi'i chyfyngu i tua 1.5 awr y dydd ar gyfer y rhan fwyaf o garcharorion, ond roedd cyfran uwch yn gallu cael mynediad at weithgarwch pwrpasol nag yr ydym wedi'i gweld mewn carchardai eraill yn ystod y pandemig.
- 1.8** Roedd gweithdrefnau cenedlaethol ar gyfer cymeradwyo cynlluniau adfer (edrychwch ar y Rhestr o dermau) mewn carchardai yn feichus. Roedd Abertawe wedi paratoi'n dda i roi cynlluniau ar waith gynted ag y rhoddwyd cymeradwyaeth, er enghraifft roedd sesiynau cynefino yn y gampfa wedi ailgychwyn cyn cymeradwyo'r sesiynau campfa newydd fel bod modd i'r boblogaeth gyfan gael mynediad i'r sesiynau ar ôl iddynt ddechrau. Yn yr un modd, roedd sesiynau cynefino ar gyfer addysg yn cael eu cwblhau adeg ein hymweliad er mwyn i addysg allu ailgychwyn yn ddi-oed. Roedd y blaengynllunio hwn yn lleihau rhwystredigaeth y carcharorion ac yn sicrhau bod y drefn orau bosib yn cael ei rhoi ar waith. Roedd y carchar ymysg y cyntaf i ailgyflwyno ymweliadau.

Cyrraedd a dyddiau cynnar

- 1.9** Cadwyd y dderbynfa'n lân gan ddau lanhawr a oedd yn garcharorion. Roeddent hwy hefyd yn paratoi pecynnau o ddillad gwely a dillad hanfodol ar gyfer carcharorion newydd ac yn cynnig bwyd i garcharorion. Roedd carcharorion yn gwisgo masgiau wyneb yn y dderbynfa, roedd cyfleusterau golchi dwylo ar gael ac roedd sgrin Perspex wedi'i gosod ar y brif ddesg lle'r oedd staff hebrwng a charcharorion yn siarad â staff y dderbynfa am y tro cyntaf. Roedd gweithdrefnau ar gyfer rheoli carcharorion yn ddiogel a oedd yn dangos symptomau COVID-19 pan oeddent yn cyrraedd.
- 1.10** Roedd trefn dda yn y dderbynfa ac nid oedd carcharorion yn treulio llawer o amser yno. Roedd carcharorion a oedd yn dychwelyd o'r llys yn symud i'w hunedau preswyl yn syth. Roedd carcharorion newydd yn cael cyfweiliadau unigol mewn ystafelloedd bach ar yr ochr gyda staff derbynfa, staff cynefino a staff gofal iechyd, a dyma pryd byddai pryderon am ddiogelwch neu bryderon eraill yn cael eu nodi. Roedd cawodydd a galwadau ffôn yn cael eu cynnig yn y dderbynfa.
- 1.11** Roedd yr uned cohort dros dro wedi'i rhannu dros ddwy uned breswyl i ddelio â nifer y bobl newydd a oedd yn cyrraedd bob dydd. Roedd carcharorion yn mynd i'r uned noson gyntaf yn adain B i ddechrau ac yn treulio oddeutu wythnos yno cyn symud i adain G i gwblhau eu 14 diwrnod oddi wrth y carcharorion eraill. Cafodd effeithiolrwydd y ddwy uned ei danseilio wrth ganiatáu i garcharorion yr uned cohort dros dro a oedd wedi cyrraedd ar wahanol ddiwrnodau gymysgu wrth wneud ymarfer corff, cael cawod neu wneud galwadau ffôn. Roedd hyn yn cynyddu'r risg y byddai carcharorion a oedd ar fin symud i'r brif boblogaeth yn cael eu heintio gan y rhai a oedd newydd gyrraedd (gweler prif bryder ac argymhelliad S3.)
- 1.12** Roedd y celloedd yn yr uned noson gyntaf yn weddol lân ond yn rhy fach i ddau garcharor dreulio cyfnodau hir gyda'i gilydd. Nid oedd cyfarpar priodol mewn rhai celloedd, er enghraifft nid oedd digon o obenyddion. Roedd y drefn ar gyfer carcharorion newydd yn fwy caeth nag mewn mannau eraill yn y carchar, ac roeddent yn treulio mwy na 22 awr dan glo y rhan fwyaf o ddiwrnodau. Roedd archwiliadau ychwanegol yn cael eu gwneud ar garcharorion yn ystod eu dyddiau a'u nosweithiau cyntaf yn y carchar.
- 1.13** Roedd y sesiwn gynefino yn dechrau yn y dderbynfa ac yn parhau yn yr uned noson gyntaf. Roedd y cyd-garcharorion yn dal i fod yn rhan o'r broses gynefino, ac roedd hynny'n beth da. Roedd staff a chyd-garcharorion yn treulio amser gyda

charcharorion newydd yn ystod eu dau ddiwrnod cyntaf yn dweud wrthynt am y carchar ac yn helpu gydag unrhyw gwestiynau neu bryderon. Defnyddiwyd cyfieithu dros y ffôn pan oedd angen hynny ac roedd gwybodaeth am fywyd carchar ar gael mewn ieithoedd eraill. Nid oedd unrhyw ddeunydd cynefino penodol ar gyfer Abertawe.

- 1.14** Gwelwyd rhywfaint o gynefino pan oedd y carcharorion yn yr uned cohort dros dro, er enghraifft caplaniaeth a gofal iechyd. Cynhaliwyd sesiynau cynefino ar gyfer addysg a'r gampfa pan oedd carcharorion wedi cwblhau 14 diwrnod yn yr uned cohort dros dro.

Rheoli ymddygiad

- 1.15** Yn ein harolwg, dywedodd 13% o'r carcharorion nad oeddent yn teimlo'n ddiogel. Dywedodd dros draean o garcharorion o gefndir du a lleiafrifoedd ethnig nad oeddent yn teimlo'n ddiogel, a dywedodd hanner eu bod wedi cael eu bwlio neu eu herlid gan staff. Roedd hyn yn destun pryder ac roedd angen ymchwilio iddo.
- 1.16** Dangosodd data'r carchar fod nifer yr ymosodiadau bob mis wedi gostwng yn ystod cyfnod COVID-19. Ym mis Mawrth 2020, roedd 20 o garcharorion wedi ymosod ar staff neu ar garcharorion eraill ac ym mis Gorffennaf roedd 10 ymosodiad wedi bod. Roedd cyfradd yr ymosodiadau am bob 1,000 o garcharorion wedi gostwng o 51.9 ym mis Mawrth i 21.9 ym mis Gorffennaf. Roedd y carchar wedi parhau i ddefnyddio cynlluniau herio, cefnogi ac ymyrryd (cynlluniau herio, cefnogi ac ymyrryd (CSIP) edrychwch ar y Rhestr o dermau) i reoli'r sawl sy'n cyflawni trais, ac roedd carcharorion a oedd yn cael eu rheoli, neu fod angen iddynt gael eu rheoli, drwy'r cynllun CSIP yn cael eu trafod mewn cyfarfod wythnosol. Fodd bynnag, nid oedd yr holl staff yn ymwybodol o gynnwys y cynlluniau herio, cefnogi ac ymyrryd ac roedd hyn yn tansellio eu heffeithiolrwydd. Roedd rheolwyr yn cydnabod bod angen gwella'r defnydd o gynlluniau herio, cefnogi ac ymyrryd cyn iddynt gael eu defnyddio i gefnogi dioddefwyr trais neu ymddygiad gwrthgymdeithasol arall.
- 1.17** Yn ein harolwg, dywedodd 11% o'r carcharorion fod carcharorion eraill wedi eu herlid, a 32% o garcharorion fod staff wedi'u herlid. Dywedodd rhai carcharorion o'r tu allan i'r ardal leol eu bod yn teimlo eu bod yn llai o ran o'r berthynas gadarnhaol gyffredinol rhwng staff a charcharorion yn y carchar. Dywedodd staff a charcharorion wrthym fod rhai mesurau COVID-19 wedi lleihau bwlio ac wedi arwain at deimlo'n ddiogel, ac roedd y carchar yn bwriadu cadw'r mesurau hyn. Roeddent yn cynnwys danfon archebion o'r ffretur at ddrws celloedd y carcharorion yn hytrach na charcharorion yn casglu archebion o bwynt canolog lle roedd pawb arall yn gallu eu gweld. Gallai'r broses o adennill mewn un trafodiad yr holl arian roedd y carchar wedi'i fenthylg i garcharorion newydd i brynu e-sigarennau neu becynnau bwyd olygu nad oedd gan garcharorion lawer o arian ar gyfer eu harchebion cychwynnol yn y ffretur. Roedd hyn wedyn yn cynyddu'r risg y byddent yn benthylg gan eu cyd-garcharorion ac yn mynd i ddyled.
- 1.18** Roedd y defnydd o rym wedi gostwng yn dilyn y cyfyngiadau symud ym mis Mawrth ond roedd wedi cynyddu ym mis Gorffennaf. Roedd yr un peth yn wir am ddefnyddio gefynnau. Roedd rheolwyr wedi nodi bod angen hyfforddiant ychwanegol ar staff i fynd i'r afael â'r cynnydd hwn. Roedd cyfarfodydd wythnosol i oruchwyllo'r defnydd o rym wedi'u hailgyflwyno ddechrau mis Gorffennaf. Edrychwyd ar deledu cylch cyfyng, ffilmio gyda camerâu corff a gwaith papur i ganfod ac i ddatblygu meysydd lle roedd angen cymryd camau unioni, er enghraifft, rhoi camerâu fideo ar gorff ymlaen i gofnodi digwyddiadau a thrafod mwy gyda charcharorion ar ôl defnyddio grym arnynt.

Cafodd y rhan fwyaf o'r gwaith papur ar ddefnyddio grym ei gwblhau'n brydlon ond roedd rhywfaint yn dal heb ei gwblhau a hynny ers gormod o amser. Nid oedd pastynau na chwistrell analluogi PAVA wedi cael ei ddefnyddio yn ystod 2020.

- 1.19** Rhoddwyd sylw i'r rhan fwyaf o ymddygiad gwael carcharorion mewn dyfarniadau, ac roedd nifer yr achosion hynny yn dal yn is na chyn y cyfyngiadau symud ond roeddent yn cynyddu'n araf. Roedd cofnodion yn dangos bod mwy o gosbau gohiriedig wedi cael eu rhoi yn ystod cyfnod COVID. Ar ddechrau'r cyfnod clo, roedd defnydd o lefel isaf y cynllun cymhellion a breintiau haeddiannol wedi dod i ben ac, er ei fod wedi cael ei ailgyflwyno ar gyfer ymddygiad gwael, prin iawn y defnyddiwyd y cynllun hwn. Roedd carcharorion wedi gallu symud ymlaen i lefelau uwch ar y cynllun yn ystod y cyfnod clo, gyda'r brif fantais o allu gwario mwy ar archebion wythnosol yn y ffreutur. Roedd gan bron pob carcharor deledu yn y celloedd yn ystod y cyfyngiadau symud. Byddai'n rhaid i'r llywodraethwr benderfynu tynnu teledu o gell a byddai hyn yn cael ei adolygu bob dydd.
- 1.20** Roedd yr uned gwahanu fach yn wag adeg ein hymweliad. Roedd digon o gyfarpar yn y celloedd er nad oedd gan bob un ohonynt drydan. Roedd y drefn yn yr uned yn wael. Roedd modd gwneud ymarfer corff dyddiol, ond dim ond unwaith bob tri diwrnod roedd gan garcharorion fynediad at gawodydd a ffonau. Addawodd y llywodraethwr y byddai'n sicrhau mynediad at y rhain bob dydd pan gafodd hyn ei nodi. Roedd y cofnodion yn dangos bod y rhan fwyaf o'r cyfnodau aros yn yr uned yn gymharol fyr, bod adolygiadau'n cael eu cynnal ar adegau priodol a bod carcharorion yn cael eu dychwelyd i unedau preswyl. Gwnaed defnydd da o egwyddorion cyfiawnder adferol; pe byddai'r carcharor yn ymddwyn yn dda, byddai modd lleihau'r amser y byddai'n ei dreulio mewn caethiwed yn ei gell.

Cefnogaeth i'r rhai mwyaf bregus, gan gynnwys unigolion sydd mewn perygl o hunan-niweidio

- 1.21** Roedd Abertawe wedi cael ei ddatgan yn safle lle roedd achosion COVID-19 rhwng mis Ebrill a mis Mehefin 2020. Cymerwyd camau ar unwaith i sicrhau bod unrhyw un oedd angen prawf COVID-19 yn cael un. Roedd deuddeg o garcharorion a 10 aelod o staff wedi cael prawf positif, ac roedd yr achosion diweddaraf a gadarnhawyd ym mis Ebrill a mis Mai yn y drefn honno. Adeg ein hymweliad, nid oedd unrhyw achosion positif.
- 1.22** Roedd celloedd wedi cael eu clustnodi ar gyfer carcharorion â symptomau. Fel rhan o'u trefn, nid oedd mynediad iddynt at gawodydd pan oeddent mewn cwarantyn, ac roedd hyn yn wael. Roedd tri ar ddeg o garcharorion a oedd yn arbennig o fregus o ran y feirws yn cael eu gwarchod ar uned A1. Fe wnaethant ddweud wrthym dros y ffôn eu bod yn hapus gyda'r trefniadau i'w cadw'n ddiogel a'u bod wedi cael amser yn yr awyr iach ac amser allan o'r gell bob dydd ar gyfer cawodydd, galwadau ffôn a gweithgareddau domestig.
- 1.23** Ers yr arolygiad diwethaf, roedd dwy farwolaeth a achoswyd gan yr unigolion eu hunain wedi bod, y diweddaraf ym mis Rhagfyr 2019. Roedd y ddau ddigwyddiad wedi digwydd yn fuan ar ôl i'r carcharorion gyrraedd y carchar. Roedd cynllun gweithredu wedi'i lunio mewn ymateb i argymhellion gan yr Ombwdsmon Carchardai a Phrofiannaeth. Roedd cynnydd yn cael ei fonitro mewn cyfarfodydd dalfa fwy diogel bob mis ond roedd y cyfyngiadau symud wedi arafu hyn.
- 1.24** Yn ein harolwg, dywedodd 79% o'r carcharorion fod ganddynt broblemau iechyd meddwl, ac roedd hyn yn dangos fod y boblogaeth yn fregus a chymhleth. Roedd y

tîm argyfwng cymharol newydd o ymarferwyr iechyd meddwl (ewch i baragraff 2.32) yn adnodd ychwanegol defnyddiol i nodi risgiau ac anghenion carcharorion wrth iddynt gyrraedd. Roedd y tîm yn cynnig cefnogaeth ar unwaith i garcharorion y gallai eu hiechyd meddwl fod wedi dirywio pan oeddent dan glo mewn celloedd am gyfnodau hir yn yr uned cohort dros dro. Gellid cyfeirio carcharorion at gwmselydd hyfforddedig y carchar ar gyfer gwaith unigol.

- 1.25** Bu 89 achos o hunan-niweidio rhwng mis Ebill a mis Awst 2020. Roedd nifer yr achosion o hunan-niweidio wedi cynyddu yn ystod mis Ebrill ond wedi gostwng wedyn. Roedd cyfarfodydd dalfa fwy diogel yn cael eu cynnal bob mis gyda chynrychiolaeth amlddisgyblaeth yn bresennol. Adolygwyd data ar hunan-niweidio a thrais, a dangosodd y dadansoddiad fod y rhan fwyaf o hunan-niweidio wedi digwydd yn ystod y mis cyntaf yn y carchar.
- 1.26** Roedd bron i ddwy ran o dair o'r 164 o adolygiadau asesu, gofal yn y ddalfa a gwaith tîm (ACCT) a gafodd eu llunio rhwng mis Ebrill a mis Awst wedi cael eu hagor yn y dderbynfa neu yn uned B. Cafodd y rhan fwyaf eu hagor oherwydd bod y carcharor yn teimlo'n isel neu oherwydd ei fod yn mynegi bwriad i niweidio ei hun.
- 1.27** Yn ein harolwg, roedd ychydig o dan hanner y carcharorion a oedd â phrofiad o gael eu cefnogi drwy'r broses ACCT yn teimlo bod staff yn gofalu amdanynt. Roedd rhai o'r dogfennau a adolygwyd gennym yn dangos gwendidau ac anghysondeb o ran rheoli carcharorion. Roedd cynlluniau gweithredu ar leihau risg wedi cael eu nodi fel rhai wedi'u cwblhau cyn bod tystiolaeth o unrhyw welliannau pendant i garcharorion, ac roedd rhai camau a ddylai fod wedi bod yn flaenoriaeth i staff wedi cymryd gormod o amser i'w gweithredu. Cofnodwyd arsylwadau a sgysiau disgwylidig heb unrhyw sylwedd nac ymchwiliad i les y carcharor (gweler prif bryder ac argymhelliad S4). Roedd adolygiadau ACCT yn amserol, roedd cyfranogiad y tîm argyfwng yn yr adolygiadau yn gadarnhaol ac, mewn sawl achos, rhoddwyd nodiadau defnyddiol o adolygiadau ACCT ar nodiadau achos electronig i staff eraill eu gweld.
- 1.28** Roedd mynediad at Wrandawyr wyneb yn wyneb neu dros y ffôn wedi cael ei gynnal drwy gydol y cyfyngiadau symud. Gallai'r gwrandawyr gysylltu â'r Samariaid lleol dros y ffôn i gael cymorth ac roeddent wedi gallu cwrdd â chwnselydd y carchar i gael cymorth grŵp. Dechreuwyd hyfforddi Gwrandawyr newydd i gymryd lle'r rheini a oedd wedi cael eu trosglwyddo neu eu rhyddhau ym mis Awst. Roedd y carchar a changen leol y Samariaid i'w canmol am gydweithio.
- 1.29** Ymatebwyd ar unwaith i alwad prawf i'r llinell dalfa fwy diogel, a dangosodd nodiadau achos electronig fod camau dilynol yn cael eu cymryd i alwadau gan aelodau o'r teulu.

Adran 2. Parch

Yn yr adran hon, rydym yn adrodd yn bennaf ar y berthynas rhwng staff a charcharorion; amodau byw; cwynion, gwasanaethau cyfreithiol, ymgynghori â charcharorion, bwyd a ffreutur; cydraddoldeb, amrywiaeth a ffydd; a gofal iechyd.

Perthynas rhwng staff a charcharorion

- 2.1** Yn ein harolwg, dywedodd 77% o'r carcharorion fod staff yn eu trin â pharch a dywedodd 73% fod aelod o staff y gallant droi ato, ac roedd hyn yn galonogol. Gwelsom berthynas dda rhwng y staff a'r carcharorion ac roedd yr awyrgylch ar bob adain yn hamddenol ac yn dangos bod parch ar y naill ochr.
- 2.2** Dywedodd llawer o garcharorion fod staff a rheolwyr adeiniau yn weladwy ac yn barod eu cymorth. Roedd staff yr adeiniau yn cefnogi carcharorion drwy ddatrys problemau'n gyflym ac yn bragmatig, fel mynediad at alwadau ffôn y tu allan i amseroedd galwadau penodol.
- 2.3** Roedd y cynllun gweithiwr allweddol ar waith ond ddim ar gyfer digon o garcharorion, ac ychydig o dystiolaeth a welsom o'r cynllun ar waith. Roedd y gweithwyr allweddol a oedd wedi cyfarfod â charcharorion yn defnyddio'r amser i drafod lles cyffredinol yn hytrach nag anghenion ailsefydlu.

Amodau byw

- 2.4** Er gwaethaf gostyngiad ym mhoblogaeth y carchar, roedd 77% o garcharorion yn byw mewn amodau gorlawn. Roedd hyn yn her ychwanegol i reolwyr a oedd yn ceisio sicrhau trefn ddiogel yn ystod y pandemig.
- 2.5** Yn ein harolwg, dywedodd 78% o'r carcharorion bod y landins a'r cawodydd yn cael eu cadw'n lân. Gwnaed ymdrechion da i gynnal glanweithdra drwy gyflogi glanhawyr ychwanegol ar yr adeiniau. Dilynwyd amserlenni glanhau'n llym ac roedd y landins yn yr adeiniau, manau cymunedol, cownteri arlwygo bwyd ac iardiau ymarfer corff yn lân, yn daclus a heb unrhyw graffiti. Fodd bynnag, fel y gwelsom yn yr arolygiad llawn blaenorol, roedd angen glanhau llawer o'r cawodydd yn drylwyr a'u hadnewyddu. Roedd llwydni yn rhai o'r cawodydd oherwydd diffyg awyru.
- 2.6** Yn ein harolwg, dywedodd 26% o'r carcharorion nad oeddent wedi cael digon o sebon a glanweithydd i gadw eu dwylo'n lân. Dywedodd y carcharorion y buom yn siarad â nhw, er gwaethaf anawsterau cynnar, fod y carchar wedi gweithio'n galed i fynd i'r afael â hyn a bod gwelliannau wedi cael eu gwneud. Fe wnaethant ddweud wrthym hefyd eu bod yn cael digon o ddillad a dillad gwely yn rheolaidd. Roedd y rhan fwyaf o'r celloedd y gwnaethom edrych arnynt yn lân ac roedd digon o gyfarpar ynddynt.
- 2.7** Roedd awr yn cael ei neilltuo bob dydd i'r rhan fwyaf o garcharorion gael cawod, gwneud galwad ffôn a glanhau eu celloedd. Nid oedd hyn yn ddigon iddynt gyflawni pob un o'r tri. Roedd prinder deunyddiau glanhau fel mopiau, bwcedi a brwshys yng nghwprdd storio'r adain, ac roedd yr ansicrwydd ynghylch pwy oedd yn gyfrifol am ddatrys y sefyllfa hon yn ychwanegu at y broblem.

- 2.8** Gallai'r rhan fwyaf o garcharorion gael cawod yn ystod yr wythnos ond roedd hyn yn llai cyson ar benwythnosau. Codwyd hyn gyda rheolwyr ac fe wnaethant ymrwymo i ddatrys hyn yn gyflym.

Cwynion, gwasanaethau cyfreithiol, ymgynghori â charcharorion a bwyd a siop

- 2.9** Roedd nifer y cwynion wedi cynyddu ers ein harolygiad diwethaf ac roedd yn uwch nag mewn carchardai tebyg. Yn ein harolwg, dywedodd 31% o'r carcharorion nad oedd hi'n hawdd iddynt gwyno. Dywedodd carcharorion wrthym nad oedd ffurflenni cwyno ar gael weithiau ac nad oedd y drefn gaeth yn caniatáu digon o amser i ofyn am ffurflenni a'u cael gan staff. Roedd ffurflenni yn y rhan fwyaf o'r blychau cwyno ar bob adain, ond dim amlenni i sicrhau cyfrinachedd.
- 2.10** Roedd ymatebion i 16% o gwynion wedi bod yn hwyr ac roedd diffyg sicrwydd ansawdd yn wendid. Nid oedd digon o ymchwil wedi digwydd i lawer o'r ymatebion ac nid oeddent yn rhoi sylw llawn i'r gŵyn. Nid oedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr wedi siarad â'r carcharor am eu cwyn er mwyn sicrhau ymchwiliad trylwyr ac ateb boddhaol.
- 2.11** Roedd y broses o ddelio â gohebiaeth gyfreithiol yn cael ei rheoli'n dda, ac roedd dull gweithredu synhwyrol wedi cael ei ddefnyddio i ffonio drwy fideo drwy gydol y pandemig, a oedd yn nodedig. Roedd ystyriaeth yn cael ei rhoi i ailgychwyn ymweliadau cyfreithiol wyneb yn wyneb yn fuan ar ôl ein hymweliad.
- 2.12** Roedd uwch reolwyr yn ymgynghori â charcharorion yn aml ac roedd hyn yn well na'r hyn a welsom mewn carchardai eraill. Roedd y llywodraethwr yn cadeirio cyfarfodydd wythnosol gyda charcharorion ac yn sicrhau bod gwybodaeth o'r cyfarfodydd yn cael ei rhannu'n eang. Gwnaed defnydd da o hysbysfyrddau ar bob adain i gyhoeddi'r hyn a oedd wedi deillio o'r cyfarfodydd, ac roedd y rhan fwyaf o'r carcharorion y buom yn siarad â nhw'n gwybod lle i ddod o hyd iddynt.
- 2.13** Dywedodd y rhan fwyaf o'r carcharorion yn ein harolwg fod y bwyd yn rhesymol neu'n dda, ac roedd ansawdd y bwyd yn llawer gwell nag a welwn fel arfer. Gallai carcharorion gasglu eu prydau eu hunain ac roedd maint y dognau'n cael ei reoli'n dda. Roedd y rheolwr arlwyo'n ymgynghori â charcharorion yn aml ac yn addasu bwydlenni o ganlyniad i'r adborth. Roedd y carcharorion yn croesawu cael pryd o fwyd â thema ddiwylliannol unwaith yr wythnos.
- 2.14** Roedd siop y carchar wedi parhau i weithredu heb gyfyngiadau, ac roedd y rhan fwyaf o'r carcharorion y buom ni'n siarad â nhw yn teimlo bod y gwasanaeth yn ddigonol. Gallai carcharorion brynu clipwyr i dorri eu gwallt eu hunain, ac roedd hyn yn rhywbeth cadarnhaol.

Cydraddoldeb, amrywiaeth a ffydd

- 2.15** Roedd gwaith cydraddoldeb wedi parhau drwy gydol cyfyngiadau'r drefn. Roedd fforymau ar gyfer rhai grwpiau â nodweddion gwarchoddedig wedi cael eu cynnal, ond nid oedd rheolwyr yn eu mynychu bob amser i nodi'r materion ac i sicrhau newid. Casglwyd a thrafodwyd data ar nodweddion gwarchoddedig, ond tanseiliwyd gwerth hyn gan fylchau yn y data, yn enwedig ar garcharorion ag anabledau (gweler prif bryder ac argymhelliad S5).

- 2.16** Nid oedd amser penodol i weithredu'r pwyntiau yn y cynllun gweithredu ar gydraddoldeb ac roedd llawer wedi'u trosglwyddo i'r swyddog cydraddoldeb.
- 2.17** Adeg ein hymweliad, roedd 12.3% o'r boblogaeth o gefndiroedd du a lleiafrifoedd ethnig. Yn ein harolwg, dywedodd 50% o'r carcharorion a gafodd eu cyf-weld fod staff wedi eu bwlio neu eu herlid, a dywedodd 36% o garcharorion wrthym adeg ein hymweliad nad oeddent yn teimlo'n ddiogel. Roedd carcharorion du a lleiafrifoedd ethnig y buom yn siarad â nhw'n dweud eu bod yn teimlo fel pobl o'r tu allan, yn enwedig y rheini o'r tu allan i Gymru (gweler prif bryder ac argymhelliad S5).
- 2.18** Roedd nifer y ffurflenni adrodd am ddigwyddiadau gwahaniaethu a oedd yn cael eu cyflwyno wedi gostwng. Nid oedd y rheolwyr yn goruchwyllo'r ffurflenni hyn yn dda iawn, ac nid oedd yr ymchwiliadau'n drylwyr. Nid oedd ymchwiliad ar y lefel briodol i'r ymatebion ac roeddent yn aml yn hwyr.
- 2.19** Nid oedd y rhwymedigaeth statudol i ddarparu deunyddiau ysgrifenedig a llafar yn y Gymraeg ar gais yn cael ei chyflawni fawr ddim ac ni welsom dystiolaeth o ffurflenni swyddogol ar gael yn y Gymraeg.
- 2.20** Roedd y gaplaniaeth yn dal yn weithredol er gwaethaf y cyfyngiadau yn y drefn, a daliodd ati i gyflawni ei dyletswyddau statudol bob dydd. Nid oedd y caplaniaid yn rhan o adolygiadau ACCT fel mater o drefn (asesu, gofal yn y ddalfa a gwaith tîm i reoli achosion carcharorion a oedd mewn perygl o gyflawni hunanladdiad neu hunan-niweidio), ac roedd hyn yn siomedig. Cytunodd y rheolwyr y byddai dull gweithredu cydlynol rhwng y tîm diogelwch a'r gaplaniaeth yn sicrhau y gallai carcharorion sydd angen cymorth gan gaplaniaid mewn adolygiadau ACCT gael y cymorth hwnnw.

Gofal iechyd

- 2.21** Drwy ymgynghori'n gynnar rhwng Iechyd Cyhoeddus Cymru, Bwrdd Iechyd Bae Abertawe a CEM Abertawe, llwyddwyd i gynllunio a rheoli'r pandemig yn gyflym. Parhaodd y cyfarfodydd wythnosol tan ganol mis Awst ac wedyn bob yn ail wythnos. Bwrdd y bartneriaeth oedd yn goruchwyllo'r gofal iechyd.
- 2.22** Roedd cyflenwad da o gyfarpar diogelu personol (Cyfarpar Diogelu Personol, edrychwch ar y Rhestr o dermau). Roedd masgiau wyneb yr holl staff yn ffitio'n iawn ac roedd eu cyfarpar argyfwng yn gyfredol.
- 2.23** Roedd y prif feddyg teulu wedi nodi pa garcharorion a oedd yn bodloni'r meini prawf ar gyfer eu gwarchod. Roedd tri ar ddeg o garcharorion wedi cael eu symud i uned gwarchod ar wahân ac wedi cael cyflenwad o fasiau wyneb. Roedd staff gofal iechyd yn eu gweld bob dydd, a dywedwyd wrthym fod eu hanghenion gofal iechyd yn cael eu diwallu.
- 2.24** Roedd yr adain cynefino wedi cael ei thro'i'n uned cohort dros dro (uned cohort dros dro, edrychwch ar y Rhestr o dermau). Cymerwyd tymheredd pawb newydd a oedd yn cyrraedd pan oeddent yn y fan hebrwng ac fe gawsant asesiad iechyd priodol. Cynhaliodd meddygon teulu asesiad risg iechyd ar yr ail ddiwrnod i adolygu statws risg COVID-19 ac roedd carcharorion yn cael eu rheoli yn ôl eu risg.
- 2.25** Roedd lefelau staffio wedi cael eu cynnal yn ystod y pandemig. Dywedodd y staff wrthym fod y berthynas gadarn rhwng staff gofal iechyd a staff y carchar wedi bod yn ffynhonnell o gefnogaeth drwy gydol y pandemig.

- 2.26** Roedd y rhan fwyaf o wasanaethau iechyd arferol wedi dod i ben dros dro mewn ymateb i'r pandemig. Roedd gwasanaethau hanfodol yn cael eu cynnal drwy wasanaeth brysbennu effeithiol ac yna apwyntiadau wyneb yn wyneb gyda'r nyrs neu'r meddyg teulu ar bob adain neu yn yr uned gofal iechyd. Roedd cyfrifiadur llechen wedi cael ei ddefnyddio i helpu nyrsys i flaenoriaethu cleifion ac asesiad meddygon teulu.
- 2.27** Roedd cynlluniau i adfer gwasanaethau iechyd arferol yn cael eu rhoi ar waith, ac roedd rhai clinigau, gan gynnwys deintyddiaeth, wedi dychwelyd. Nid oedd dyddiad ar gyfer dychwelyd gwasanaethau'r optegydd ac roedd y cyfnodau hiraf ar y rhestr aros yn cynnwys cyfnod o 27 wythnos. Roedd staff yn cyfeirio carcharorion at wasanaethau cymunedol ar gyfer ffisiotherapi a phodiateg. Roedd amseroedd aros hir am y gwasanaethau hyn.
- 2.28** Roedd yr achosion a gyfeiriwyd i ysbytai yn y gymuned yn achosion mewn argyfwng yn bennaf ond roedd nifer yr achosion eraill a gyfeiriwyd wedi dechrau cynyddu. Roedd carcharorion wedi cael eu hanfon ar gyfer pelydr X a sganiau MRI.
- 2.29** Nid oedd yr un carcharor yn cael gofal cymdeithasol, a dywedwyd wrthym mai bach iawn oedd yr angen. Cyfeiriwyd pobl dros y ffôn at un pwynt mynediad yr awdurdod lleol. Roedd diffyg eglurder ynghylch pwy oedd yn gyfrifol am gyfeirio, ac am fonitro effeithiolrwydd a chanlyniadau i garcharorion.
- 2.30** Roedd meddyginiaethau wedi cael eu danfon at ddrws celloedd yn yr unedau gwarchod a gwahanu yn ystod y pandemig. Roedd y gwaith o roi meddyginiaethau wedi parhau o ystafelloedd triniaeth ar bob adain. Roedd trefniadau gweithredu safonol ar gyfer gweinyddu meddyginiaethau yn dibynnu ar ganllawiau'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth o 2006 ymlaen, canllawiau sydd wedi dyddio erbyn hyn.
- 2.31** Gwelsom arferion gwael yn yr ystafelloedd triniaeth ar adain A a B. Roedd modd mynd i mewn i'r ystafelloedd gan ddefnyddio allwedd ystafelloedd cyffredinol a heb giât y gellir ei chloi. Roedd cypyrddau meddyginiaeth, gan gynnwys y cwpwrdd cyffuriau rheoledig, yn cael eu gadael ar agor ac roedd meddyginiaeth, gan gynnwys methadon, wedi cael ei roi mewn potel arall, gyda label wedi'i hysgrifennu â llaw. Nid oedd trolïau meddyginiaeth wedi'u rhoi'n ddiogel ar y wal. Roedd cynwysyddion meddyginiaeth yn cael eu pasio drwy'r twll bach yn nwrws celloedd sy'n cael ei ddefnyddio ar gyfer pibau dŵr pe bai tân yn y gell) ac nid oedd modd gweld beth oedd yn digwydd yn glir. Roedd hyn hefyd cynyddu'r risg o gronni meddyginiaeth a'i defnyddio at ddiben arall. Nid oedd neb gyda staff gofal iechyd wrth iddynt gario cyffuriau rheoledig o gwmpas y sefydliad mewn bag anniogel. Roedd hyn yn risg diangen (gweler prif bryder ac argymhelliad S6.)
- 2.32** Yn ein harolwg, dywedodd 79% o'r carcharorion fod ganddynt broblem iechyd meddwl. Roedd gwasanaethau iechyd meddwl yn cynnwys iechyd meddwl sylfaenol, tîm argyfwng a gofal mewnol eilaidd. Roedd y tîm argyfwng wedi dechrau yn ystod y pandemig gydag ymarferwyr iechyd meddwl a oedd newydd gael eu cyflogi. Roedd hyn yn rhywbeth cadarnhaol. Bu'r tîm gofal sylfaenol a'r tîm argyfwng yn gweithio'n agos gyda'r tîm dalfa fwy diogel i flaenoriaethu presenoldeb mewn adolygiadau ACCT a gwahanu. Nid oedd goruchwyliaeth yn y ddau wasanaeth iechyd meddwl i fonitro effeithiolrwydd a chanlyniadau ar gyfer carcharorion, a chawsom wybod nad oedd goruchwyliaeth glinigol strwythuredig ar waith (gweler prif bryder ac argymhelliad S7).
- 2.33** Roedd y tîm iechyd meddwl mewnol eilaidd wedi bod yn gweithio o bell yn ystod y pandemig. Roedd apwyntiadau wyneb yn wyneb ar y safle wedi aildechrau ganol

mis Awst gyda llwyth achosion o 23 o garcharorion. Roedd tystiolaeth o angen heb ei ddiwallu (gweler prif bryder ac argymhelliad S7).

- 2.34** Yn ystod y pandemig, cafodd chwe pherson ei drosglwyddo o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl i ysbytai iechyd meddwl diogel. Nid oedd cynllun gofal ar gyfer dau garcharor a oedd yn aros i gael eu trosglwyddo.
- 2.35** Roedd ystod y gwasanaethau seicogymdeithasol ar gyfer camddefnyddio sylweddau a ddarparwyd gan Dyfodol wedi lleihau yn ystod y pandemig. Roedd pob grŵp wedi cael ei ohirio ac roedd tîm llai wedi dod i'r carchar tra bo eraill yn cael eu gwarchod ac yn gweithio oddi ar y safle. Roedd gwybodaeth lleihau niwed a phecynnau tynnu sylw yn y celloedd ar gael. Aseswyd carcharorion newydd a oedd yn cyrraedd ar ôl y cyfnod ymysg o 14 diwrnod.
- 2.36** Adeg ein hymweliad, roedd 90 o garcharorion yn cael triniaeth arall yn lle cyffuriau cysgu. Roeddent yn dal i dderbyn adolygiadau clinigol rheolaidd gydag aelod o'r tîm seicogymdeithasol yn bresennol. Nid oedd carcharorion a oedd ar therapi amnewid cyffuriau cysgu yn cael cyffuriau y noson gyntaf.
- 2.37** Roedd Time For Teeth yn darparu gwasanaethau deintyddol ac roedd y deintydd a'r nyrs ddeintyddol wedi bod ar y safle drwy gydol y cyfyngiadau symud yn blaenoriaethu achosion brys ac yn rhoi cyffuriau lladd poen neu wrthfotigau yn ôl yr angen. Rhoddodd y deintydd ofal brys o fis Mai ymlaen ac ailsefydlwyd clinigau deintyddol yn unol â'r canllawiau cenedlaethol. Roedd rhestr aros o 60 o garcharorion wedi cael ei hadolygu i flaenoriaethu angen brys yn seiliedig ar fatrics risg.

Adran 3. Gweithgarwch pwrpasol

Yn yr adran hon, rydym yn sôn yn bennaf am amser allan o'r gell; y cyfle i fynd i'r awyr agored; y gweithgareddau a ddarperir; cymryd rhan mewn addysg; a chyfle i ddefnyddio adnoddau llyfrgell ac i wneud ymarfer corff.

- 3.1** Ychydig iawn o amser yr oedd llawer o garcharorion yn ei dreulio allan o'r gell. Dywedodd ychydig dros hanner yn ein harolwg eu bod fel arfer wedi treulio llai nag awr allan o'u cell bob dydd ers mis Ebrill. Roedd tua thraean, y rhan fwyaf ohonyn nhw'n gwneud gwaith hanfodol, yn treulio pedair awr y dydd neu fwy allan o'r gell.
- 3.2** Dywedodd bron pob carcharor y gallent wneud ymarfer corff yn yr awyr agored fel arfer, os bydden nhw'n dymuno gwneud hynny. Ond roedd achosion yn aml, yn enwedig ar adeiniau mawr, lle'r oedd carcharorion yn cael trafferth cadw pellter cymdeithasol oddi wrth garcharorion a allai fod o landins eraill.
- 3.3** Roedd gweithdai'n cael eu cynnal ar gyfer carcharorion a oedd yn gwneud rolau hanfodol fel teilwrio, gwaith cynnal a chadw adeiladau, glanhau neu baratoi pecynnau bwyd. Roedd trefniadau da ar waith yn y gweithdai er mwyn i garcharorion gadw at arferion hylendid effeithiol. Roedd y carcharorion yn gweithio'n llawn-amser yn y rhan fwyaf o weithdai, ond roedd ychydig o weithdai'n caniatáu i garcharorion wneud gwaith rhan-amser, a oedd yn cynyddu'r nifer a oedd yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau am ran o'r diwrnod o leiaf. Roedd gweithgareddau gwaith wedi cael eu haddasu'n dda i ymateb i ofynion COVID-19. Er enghraifft roedd carcharorion yn y gweithdy teilwrio wedi bod yn gwneud hyd at 300 o eitemau o ddillad diogelwch yr wythnos ar gyfer staff gofal iechyd rheng flaen.
- 3.4** Roedd nifer y carcharorion a oedd yn cael hyfforddiant i fod yn lanhawyr wedi cynyddu mewn ymateb i'r lefelau uwch o hylendid sydd eu hangen yn y carchar. Ers mis Mawrth, roedd 50 o garcharorion wedi cwblhau hyfforddiant Sefydliad Prydain ar gyfer Gwyddor Glanhau, ac roedd 23 wedi cael hyfforddiant ar lanhau yng nghyswllt bioberyglon. Roedden nhw wedi defnyddio'u sgiliau i gynnal 33 o brosesau biolanhau yn y carchar.
- 3.5** Roedd gweithwyr allgymorth y staff addysg yn ymgysylltu â charcharorion yn yr adeiniau i'w helpu i barhau â'u haddysg. Roedd carcharorion wedi ennill 163 o gymwysterau achrededig ar amrywiaeth o lefelau yn ystod cyfyngiadau COVID. Roedd gweithwyr allgymorth hefyd yn helpu mentoriaid dysgu carcharorion yn yr adeiniau, a oedd wedi chwarae rhan werthfawr yn y gwaith o helpu carcharorion i gael addysg, gan gynnwys y rheini a oedd yn gwarchod eu hunain am resymau iechyd. Roedd staff allgymorth hefyd wedi annog carcharorion a oedd yn gyndyn o gymryd rhan mewn addysg ffurfiol, i wneud dosbarthiadau ar ôl i'r cyfyngiadau gael eu codi.
- 3.6** Roedd staff addysg wedi parhau i gynnal sesiynau cynefino ar gyfer addysg, er mwyn paratoi at aildechrau'r dosbarthiadau. Roedd y broses gynefino'n cynnwys amrywiaeth dda o weithgareddau asesu, gyda staff yn defnyddio canlyniadau asesiadau'n dda i helpu carcharorion i gynllunio'r ffordd y bydden nhw'n cymryd rhan mewn addysg, ac i gytuno ar y gefnogaeth sydd ei hangen i oresgyn anghenion dysgu ychwanegol. Roedd canlyniadau asesu'n cael eu cofnodi ar system gwybodaeth reoli ddefnyddiol, y gallai'r holl staff ei defnyddio i gynllunio gweithgareddau sy'n addas i gryfderau ac anghenion unigolion.

- 3.7** Roedd carcharorion yn gwybod mwy am yr opsiynau addysg a hyfforddiant a oedd ar gael, er enghraifft roedd y teledu yn y celloedd yn cael ei ddefnyddio i godi ymwybyddiaeth o'r cyfleoedd.
- 3.8** Roedd carcharorion a oedd yn dymuno defnyddio'r gampfa yn gallu gwneud ymarfer cylchol wythnosol yn y cyfleuster awyr agored cyfyngedig pan fyddai'r tywydd yn addas. Roedden nhw'n gallu cael cawod ar ôl gwneud gweithgareddau yn y gampfa, cyn dychwelyd i'w celloedd.
- 3.9** Roedd y llyfrgell yn cynnal gwasanaeth allgymorth, ond nid oedd y cyfathrebu rhwng swyddogion a staff y llyfrgell yn ddigon cryf i sicrhau bod carcharorion yn cael mynediad cyson at ddeunyddiau darllen.
- 3.10** Gwnaed ymdrechion da i ddarparu gweithgareddau priodol yn y celloedd i'r carcharorion. Roedd y 23ain pecyn tynnu sylw wedi cael ei ryddhau'n ddiweddar i adeiniau, er mwyn difyrru ac ysgogi'r carcharorion. Ers mis Ebrill 2020, roedd Carchar Abertawe wedi gweithio ar y cyd â mudiadau cymunedol a charchardai eraill i greu a rhannu deunyddiau ar gyfer y pecynnau tynnu sylw yma. Roedd y Carchar hefyd wedi cynnal arolygon o farn y carcharorion, ac roedd hynny wedi cyfrannu at gynnwys y pecynnau. Roedd carcharorion wedi bod yn cyflwyno eu deunyddiau eu hunain i'w cynnwys mewn pecynnau mwy diweddar. Dywedodd y rhan fwyaf o'r carcharorion fod y pecynnau wedi bod yn ddiddorol, ac wedi eu helpu i gadw'n brysur. Dywedodd rhai bod y pecynnau wedi helpu i dynnu eu sylw oddi ar eu pryderon.
- 3.11** Roedd ystod a pherthnasedd y cyfleoedd gwaith a hyfforddiant wedi gwella, er mwyn i garcharorion ddysgu sgiliau sy'n addas ar gyfer y farchnad lafur. Roedden nhw hefyd wedi gallu gweithio mewn canolfan alwadau, mewn partneriaeth â chyflogwr allanol. Pan godwyd y cyfyngiadau, roedd gweithdai a staff ar gael er mwyn i garcharorion ddysgu sgiliau ym maes adeiladu a gwaith barista.
- 3.12** Roedd canolfan lles ddefnyddiol wedi cael ei sefydlu, a oedd yn cynnwys adnoddau amlsynnwyr ac ystafell ddosbarth groesawgar ac addas. Roedd cyrsiau magu plant wedi cael eu cynnal yn y cyfleuster hwn, ac roedd carcharorion ag anghenion iechyd meddwl neu anghenion dysgu wedi cael cyfle i gael addysg.

Adran 4. Cynllunio ar gyfer adsefydlu a rhyddhau

Yn yr adran hon, rydym yn sôn yn bennaf am gyswllt â phlant a theuluoedd; hynt dedfrydau a rheoli risg; a chynllunio ar gyfer rhyddhau.

Cyswllt â phlant a theuluoedd

- 4.1** Nid oedd gan garcharorion ffôn yn y gell, ond roedd ffonau PIN ychwanegol ar y rhan fwyaf o adeiniau yn cael eu gwerthfawrogi, ac roedd lwfans ychwanegol o £5 yr wythnos wedi cael ei ddarparu i hwyluso'r cyswllt â theulu a ffrindiau. Yn ein harolwg, dywedodd 83% o'r carcharorion eu bod yn gallu defnyddio'r ffôn bob dydd.
- 4.2** Roedd Ymweliadau Porffor (edrychwch ar y Rhestr o dermau) wedi bod ar waith ers canol mis Awst, ac roedd hynny'n rhywbeth cadarnhaol. Roedd y carcharorion y buom ni'n siarad â nhw yn gwerthfawrogi'r cyfle i siarad â'u teuluoedd, gan gynnwys eu plant, o ystyried y cyfyngiad oedran ar ymweliadau cymdeithasol (edrychwch ar baragraff 4.4). Roedd hyd at 16 o sesiynau hanner awr ar gael bob dydd ond, yn ein harolwg, dim ond 5% o'r carcharorion ddywedodd eu bod wedi gallu defnyddio'r gwasanaeth.
- 4.3** Roedd swyddogaeth ymateb wedi cael ei chyflwyno ar gyfer y cynllun 'e-bostio carcharor', er mwyn i garcharorion allu drafftio ymatebion sy'n cael eu gwirio gan sensor a'u dychwelyd i'r anfonwr drwy borth ar-lein. Roedd yr ymatebion yn amserol, ac roedd y carcharorion yn gwerthfawrogi'r dull arall yma o gysylltu â theulu a ffrindiau. Roedd dwy ddyfais tabled ar gael er mwyn i garcharorion a oedd wedi cael profedigaeth allu gwyllo angladdau, ond dim ond ambell waith roedden nhw wedi cael eu defnyddio.
- 4.4** Roedd ymweliadau cymdeithasol wedi cael eu hailgyflwyno ym mis Gorffennaf, a bu 211 o ymweliadau cymdeithasol ers hynny. Cynhelid ymweliadau chwe diwrnod yr wythnos, gyda saith carcharor ym mhob sesiwn. Roedd y neuadd ymweliadau wedi cael ei gosod mewn ffordd oedd yn sicrhau bod digon o le rhwng y partïon, ac roedd cyfarwyddiadau llym ynghylch cadw pellter cymdeithasol a dim cyswllt corfforol. Nid oedd plant rhwng wyth mis ac 11 oed yn cael ymweld, a dim ond dau ymwelydd oedd yn cael ei ganiatáu ar gyfer pob carcharor. Roedd y prosesau'n cael eu rheoli'n dda, ond nid oedd cyfleusterau arlwygo ar gael. Dim ond un carcharor oedd heb ddilyn y cyfarwyddyd i gadw pellter cymdeithasol. Daethpwyd â'r ymweliad i ben yn syth, a deliwyd â'r carcharor yn unol â'r cynllun cymhellion a breintiau haeddiannol, a oedd yn ymateb cymesur yn ein barn ni.
- 4.5** Pan ofynnwyd i'r carcharorion a oedd unrhyw beth yr hoffent ei ddweud wrth yr arolygwyr, cyfeiriodd rhai carcharorion at ymweliadau. Dywedodd un: 'Ers y cyfnod byr rydw i wedi bod yma, mae'r carchar wedi ymdopi'n dda â COVID. Maen nhw'n delio'n dda â'r ymweliadau, ac mae'r ymweliadau porffor yn wych, gan fod gen i blant ifanc fy hun'. Dywedodd un arall, 'Mae'n debyg ei bod hi'n bosib ymweld bob pythefnos, ond mae fy ngwraig wedi methu trefnu ymweliad, er iddi gael gwybod bod ganddi hawl i wneud hynny'. Roedd porthol Gwasanaeth Carchardai a Phrawf EM ar gyfer Carchar Abertawe yn cynnwys gwybodaeth anghywir am ohirio ymweliadau. Fe wnaethom ni geisio defnyddio'r rhif a roddwyd i deuluoedd a ffrindiau i drefnu

ymweliadau, ond ni chafodd ein galwad ei hateb, ac ni chawsom ymateb i'r neges a adawyd.

- 4.6** Nid oedd gweithwyr cymorth i deuluoedd o'r Ymddiriedolaeth Cyngor a Gofal mewn Carchardai (PACT) wedi bod yn y carchar ers mis Mawrth. Roedd hyn yn anffodus, gan fod y carcharorion yn gwerthfawrogi'r gwasanaeth. Roedden nhw'n parhau i gysylltu dros y ffôn a'r e-bost, ond roedd hyn yn llawer mwy cyfyngedig.

Hynt dedfrydau a rheoli risg

- 4.7** Roedd trosiant y carcharorion yn uchel yng Ngharchar Abertawe o ystyried ei rôl fel carchar lleol, gyda llawer yn aros am gyfnod byr. Adeg ein hymweliad doedd bron i 40% ddim wedi cael eu dedfrydu, ac roedd ychydig mwy na thraean o'r rheini a oedd wedi cael eu dedfrydu wedi bod yn y carchar ers llai na thri mis. Yn ein harolwg, dim ond 50% o'r carcharorion oedd yn gwybod beth oedd amcanion neu dargedau eu cynllun caethiwed. O blith y rheini, dim ond 45% ddywedodd fod staff yn eu helpu i gyflawni'r amcanion a'r targedau hynny.
- 4.8** Roedd cyswllt carcharorion â rheolwyr troseddwy yn y carchar yn ystod cyfnod cynharach y pandemig wedi lleihau ac yn gyfyngedig. Fodd bynnag, roedd rheolwyr troseddwy yn y carchar wedi blaenoriaethu gwaith allweddol i reoli troseddwy, ac roedd cyfarfodydd yn cael eu cynnal mewn ystafelloedd yn yr adeiniau, gan gadw pellter cymdeithasol. Roedd hyn yn cynnwys carcharorion â gwrandawiadau parôl, a'r rheini oedd angen cysylltu â'u rheolwr troseddwy cymunedol. Ers canol mis Awst, roedd rheolwyr troseddwy yn y carchar wedi cynnal clinigau galw heibio i garcharorion yn adain A ac adain D.
- 4.9** Roedd gan yr uned rheoli troseddwy lawer o adnoddau, ac roedd y lefelau staffio wedi aros ar yr un lefel yn ystod y pandemig. Roedd achosion risg uchel yn cael eu rheoli gan reolwyr troseddwy yn y carchar a oedd yn gweithio yn y Gwasanaeth Prawf, ac achosion risg canolig ac isel yn cael eu rheoli gan reolwyr troseddwy yn y carchar a oedd yn gweithio yn y carchar, ac roedd hynny'n briodol.
- 4.10** Adeg ein hymweliad, roedd llai nag 1% o'r boblogaeth wedi derbyn statws categori D, gyda'r rhan fwyaf ohonyn nhw wedi cael eu trosglwyddo i amodau agored yng Ngharchar EM Brynbuga/Prescoed. Roedd y prosesau cyrffw cyfyngu i'r cartref yn gadarn: roedd pum carcharor yn cael ei ryddhau bob wythnos, ac roedd y Gwasanaethau Llety a Chefnogaeth Mechnïaeth yn cael eu defnyddio pan oedd hynny'n briodol.
- 4.11** Roedd tua 38% (136) o garcharorion wedi cael dedfryd o fwy na blwyddyn. Roedd angen asesiad cyfredol o'u risg i eraill ar gyfer y carcharorion hyn, ac o'u hanghenion sy'n gysylltiedig â throsedd. Nid oedd ôl-groniad o asesiadau ar adeg ein hymweliad, a dyna yw'r arfer gorau yn ein barn ni. Roedd rheolwyr troseddwy yn y carchar wedi defnyddio camau cynnar y pandemig i sicrhau bod pawb a oedd angen asesiad yn cael un.
- 4.12** Nid oedd unrhyw raglenni ymddygiad troseddol yn cael eu darparu gan fod Abertawe yn garchar lleol, ond roedd Sycamore Tree – rhaglen i ddioddefwyr – wedi aildechrau'n ddiweddar, gan gynnig darpariaeth ar gyfer wyth carcharor yn wythnos.
- 4.13** Roedd ymweliadau proffesiynol wedi parhau yn ystod y cyfyngiadau symud, dros y ffôn a drwy gyswllt fideo, a byddai'r ymweliadau wyneb yn wyneb yn aildechrau yn ystod yr wythnos yn dilyn ein hymweliad.

- 4.14** Roedd galwadau ffôn a phost yn dal i gael eu monitro pan oedd hynny'n briodol. Cafwyd mwy o alwadau ffôn a phost yn ystod y cyfyngiadau symud, ond nid oedd unrhyw ôl-groniad wedi'i gofnodi.
- 4.15** Roedd yr uwch swyddog prawf wedi parhau i gynnal y cyfarfod rheoli risg rhyngadrannol bob pythefnos, gyda llai o bresenoldeb gan yr uwch swyddog prawf, y rheolwr troseddwy yn y carchar a'r cofnodwr. Cafodd y cofnodion eu paratoi a'u dosbarthu yn ôl yr angen. Roedd yr uwch swyddog prawf yn dal i oruchwylio'r trefniadau amlasiantaethol ar gyfer amddiffyn y cyhoedd (MAPPA), i sicrhau bod y lefelau MAPPA yn cael eu pennu a'u bod yn dal i gyfathrebu â rheolwyr troseddwy cymunedol. Roedd y cyfarfod llawn wedi aildddechrau ganol mis Awst, gydag aelodau allweddol yn bresennol ac yn cadw pellter cymdeithasol.
- 4.16** Roedd y broses o rannu gwybodaeth rhwng y carchar a'r gymuned yn rhesymol. Roedd y carchar wedi defnyddio adnoddau telegynadleda i gynnal trafodaethau tair ffordd rhwng y rheolwr troseddwy yn y carchar, y carcharor a'r rheolwr troseddwy cymunedol. Roedd llawer o reolwyr troseddwy cymunedol hefyd wedi defnyddio'r swyddogaeth 'e-bostio carcharor' i gysylltu â charcharorion yn ystod y pandemig.

Cynllunio'r broses ryddhau

- 4.17** Roedd rhyddhau i'r gymuned yn rhywbeth a oedd yn digwydd yn aml, a chafwyd tua 80 achos o ryddhau yn ystod y mis blaenorol. Yn ein harolwg, dywedodd 68% o'r carcharorion eu bod yn disgwyl cael eu rhyddhau yn ystod y tri mis nesaf, a dim ond 38% o'r rheini ddywedodd fod rhywun yn eu helpu i baratoi ar gyfer cael eu rhyddhau.
- 4.18** Roedd Ymddiriedolaeth St Giles – cwmni adsefydlu cymunedol – wedi tynnu ei staff yn ôl ar ddechrau'r pandemig, ond roedden nhw wedi dychwelyd ers hynny. Nid oedd ganddynt unrhyw gyswllt personol â charcharorion, ond roedden yn defnyddio cynrychiolydd y carcharorion a oedd yn codi materion yn ymwneud â chyfrinachedd. Adeg ein hymweliad, roedd y cyswllt wyneb yn wyneb â charcharorion yn cynyddu, ac roedd staff y cwmni adsefydlu cymunedol wedi aildddechrau cwrdd â charcharorion a oedd ar fin cael eu rhyddhau.
- 4.19** Roedd canfod beth oedd yr anghenion ailsefydlu 12 wythnos cyn y rhyddhau yn anodd heb gael unrhyw gyswllt wyneb yn wyneb â'r carcharorion. Roedd y cwmni adsefydlu cymunedol yn defnyddio'r system bost fewnol i anfon a derbyn cynlluniau ailsefydlu. Os na fyddai'r cynlluniau'n cael eu dychwelyd, roedd staff y cwmni adsefydlu cymunedol yn dibynnu ar staff y carchar i gasglu'r cynlluniau.
- 4.20** Roedd y cymorth ymarferol ar gyfer rhyddhau yn ystod y pandemig yn rhesymol. Gan fod y carchar yn agos at wasanaethau trên a bws, roedd y rhan fwyaf o'r carcharorion yn gallu symud ymlaen neu gyfarfod â theulu a ffrindiau. Nid oedd achos wedi'i gadarnhau o COVID-19 wedi bod yn y carchar ers mis Ebrill, ac roedd yr un carcharor symptomatig a ryddhawyd wedi cael ei yrru'n syth i'w lety.
- 4.21** Roedd y cyngor a'r cymorth ym maes tai yn dal yn rhesymol. Yn ystod mis Awst, roedd 15 o garcharorion wedi cael eu rhyddhau heb lety pendant a chynaliadwy, er gwaethaf ymdrechion gorau'r cwmni adsefydlu cymunedol. Roedden nhw wedi cael cyngor a gwybodaeth gyswllt, a'u cyfeirio at y tîm atal digartrefedd neu at lety tymor byr dros dro.
- 4.22** Dim ond un carcharor oedd wedi cael ei ryddhau o dan y cynllun rhyddhau dros dro ar ddiwedd cyfnod caethiwed (ECTR, edrychwch ar y Rhestr o dermau).

Adran 5. Atodiadau

Atodiad I: Tîm yr ymweliad craffu

Angus Mulready-Jones	Arweinydd y tîm
Keith Humphreys	Arolygydd
Angela Johnson	Arolygydd
Esra Sari	Arolygydd
Sarah Goodwin	Arolygydd gofal iechyd
Tania Osborne	Arolygydd gofal iechyd
Tom Stephenson	Arolygydd Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Alun Connick	Arolygydd Estyn
Becky Duffield	Ymchwilydd
Annie Bunce	Ymchwilydd
Rahul Jalil	Ymchwilydd
Nadia Syed	Arolygydd (cymorth gyda'r arolwg)

Adran 6. Rhagor o adnoddau

Mae rhagor o adnoddau y dylid eu darllen ochr yn ochr â'r adroddiad hwn wedi cael eu cyhoeddi gyda'r adroddiad ar wefan Arolygiaeth Carchardai EM. Dyma'r adnoddau ar gyfer yr adroddiad hwn:

Methodoleg a chanlyniadau'r arolwg o garcharorion

Cynhelir arolwg cynrychioladol o'r carcharorion ar ddechrau'r ymweliad craffu, ac mae'r canlyniadau'n cyfrannu at ein sylfaen dystiolaeth ar gyfer yr ymweliad. Mae dogfen sy'n cynnwys gwybodaeth am y fethodoleg, yr arolwg a'r canlyniadau, a chymariaethau rhwng y canlyniadau ar gyfer gwahanol grwpiau, yn cael ei chyhoeddi ochr yn ochr â'r adroddiad ar ein gwefan.

Methodoleg a chanlyniadau'r arolwg staff

Cynhelir arolwg staff ar ddechrau pob ymweliad craffu, ac mae'r canlyniadau'n cyfrannu at y sylfaen dystiolaeth ar gyfer yr ymweliad. Mae dogfen sy'n cynnwys gwybodaeth am y fethodoleg, yr arolwg a'r canlyniadau yn cael ei chyhoeddi ochr yn ochr â'r adroddiad ar ein gwefan.

Methodoleg yr arolwg o garcharorion

Cynhelir arolwg o'r carcharorion ar ddechrau pob ymweliad craffu, ac mae'r canlyniadau'n cyfrannu at y sylfaen dystiolaeth ar gyfer yr ymweliad.

Roedd ymchwilyr Arolygiaeth Carchardai EM wedi creu holiadur hunanlenwi byr ym mis Mehefin 2020 i gefnogi methodoleg yr ymweliad craffu. Mae'r holiadur yn cynnwys cwestiynau wedi'u strwythuro sy'n ymdrin â materion allweddol o ran profiad carcharorion yn ystod COVID-19, ynghyd â chwestiynau demograffig a chefnidir sy'n ein galluogi i gymharu ymatebion o wahanol is-grwpiau o boblogaeth y carcharorion. Mae cwestiwn agored hefyd ar ddiwedd yr holiadur, sy'n rhoi cyfle i garcharorion ymhelaethu ar unrhyw ymatebion. Mae'r holl sylwadau ysgrifenedig yn cael eu teipio a'u rhoi i'r tîm arolygu.

Samplu

Ar ddiwrnod yr arolwg, mae ymchwilyr Arolygiaeth Carchardai EM yn creu sampl ar hap ar sail allbrint o boblogaeth carcharorion P-NOMIS, a drefnir yn ôl lleoliad y celloedd. Gan ddefnyddio cyfrifiad pŵer, mae ymchwilyr Arolygiaeth Carchardai EM yn cyfrifo maint y sampl lleiaf sydd ei angen i sicrhau bod canfyddiadau'r arolwg yn gynrychioliadol o holl boblogaeth y sefydliad. Mae'r fformiwla sy'n cynnwys y cyfrifiad yn cymryd y bydd cyfradd ymateb o 75% (65% mewn sefydliadau agored), a chyfwng hyder o 95% gyda lwfans ansicrwydd o 7%.

Dosbarthu a chasglu holiaduron

Roedd ymchwilyr Arolygiaeth Carchardai EM wedi dosbarthu a chasglu'r holiaduron yn bersonol. Cafodd dalen flaen ei chynnwys gyda'r holiadur, a oedd yn esbonio pwrpas yr arolwg ac nad oedd rhaid i bobl gymryd rhan, Rhoddwyd sicrwydd ynghylch cyfrinachedd, anonymeiddio a storio a chadw'r data. Cafodd y carcharorion amlen a oedd yn gallu cael ei selio i gadw'r holiadur ar ôl iddyn nhw ei lenwi, a chawsant wybod pryd y byddai'r ymchwilyr yn dychwelyd i'w gasglu. Oherwydd y mesurau cadw pellter cymdeithasol, nid oedd modd i'r ymchwilyr gael cydsyniad ar lafar gan garcharorion, ac felly roedd llenwi a dychwelyd holiaduron yn cael ei ystyried yn gydsyniad. Nid oedd modd chwaith hwyluso'r broses o gymryd rhan yn yr arolwg ar gyfer y rheini a oedd angen yr arolwg mewn iaith ar wahân i Saesneg, na chynnal cyfweiliadau gyda charcharorion sydd â phroblemau llythrennedd neu nam ar eu golwg.

Ymatebion i'r arolwg

Adeg yr arolwg ar 25 Awst 2020, 370 oedd poblogaeth y carcharorion yng Ngharchar EM Abertawe. Gan ddefnyddio'r dull sampl a ddisgrifiwyd uchod, dosbarthwyd holiaduron i 184 o garcharorion. Cafodd cyfanswm o 150 o holiaduron eu llenwi, sy'n gyfradd ymateb o 82%.

Mae adroddiad llawn yr ymweliad craffu ar gael ar ein gwefan yn:
<https://www.justiceinspectrates.gov.uk/hmiprisons/inspections/>

Canlyniadau a dadansoddiadau'r arolwg o garcharorion

Ar y tudalennau canlynol rydym yn cyflwyno holl ganlyniadau'r arolwg, a ddilynir gan nifer o ddadansoddiadau cymharol ar gyfer Carchar EM Abertawe. Ar gyfer y dadansoddiadau cymharydd, lle bo hynny'n berthnasol, cafodd pob cwestiwn ei ail-lunio gan ddefnyddio prawf Chi-sgwâr (neu brawf manwl Fisher os oes llai na phum ymateb mewn grŵp) i fformat '✓/✗' deuaidd, a'r ymatebion cadarnhaol eu cymharu. Mae ymatebion coll wedi cael eu heithrio o'r holl ddadansoddiadau, ac mae ymatebion gan is-grŵp o'r sampl wedi cael eu cofnodi ar gyfer rhai cwestiynau (fel mae'r data'n dangos).

Canlyniadau llawn yr arolwg

Darperir dadansoddiad llawn o'r ymatebion ar gyfer pob cwestiwn. Mae'r canrannau wedi cael eu talgrynnu, ac felly mae'n bosibl na fyddan nhw'n dod i 100%.

Ystadegau cryno ar gyfer Carchar EM Abertawe 2020

- rhoddir canran yr ymatebion cadarnhaol ar gyfer pob cwestiwn.

Cymharu gwahanol leoliadau preswyl yng Ngharchar EM Abertawe 2020

- mae ymatebion carcharorion ar unedau cohort dros dro (adain B ac adain G) yn cael eu cymharu ag ymatebion gweddill y sefydliad.

Cymharu'r is-boblogaethau o garcharorion hunangofnodi yng Ngharchar EM Abertawe 2020

- mae ymatebion carcharorion sy'n ystyried eu hunain yn aelodau o grwpiau hil lleiafrifol yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion gwyn.
- mae ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw anabledd yn cael eu cymharu ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.
- mae ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw broblemau iechyd meddwl yn cael eu cymharu ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.
- mae ymatebion carcharorion 25 oed ac iau yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion dros 25 oed.

Cofiwch mai dim ond pan fydd o leiaf 10 ymateb ym mhob is-grŵp y byddwn ni'n cynnal dadansoddiad cymharydd o fewn y carchar, a rhaid iddo hefyd gynrychioli o leiaf 10% o gyfanswm yr ymatebion.

Yn y dadansoddiadau cymharydd, defnyddir lliwiau i ddangos gwahaniaethau ystadegol arwyddocaol. Mae'r trothwy tebygolrwydd (hy, gwerth-p) wedi'i osod ar 0.01, sy'n golygu bod tebygolrwydd o 1% mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth ystadegol arwyddocaol rhwng y ddau sampl. Defnyddir y lliw gwyrdd i ddangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol, a defnyddir y lliw glas i ddangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol. Mae'r lliw oren wedi cael ei ddefnyddio i ddangos gwahaniaeth ystadegol arwyddocaol o ran demograffeg neu fanylion cefndir eraill. Os nad oes unrhyw liw, nid yw'r gwahaniaeth rhwng y ddau ganlyniad yn arwyddocaol o safbwynt ystadegol, ac efallai ei fod wedi digwydd drwy hap a damwain. Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes data cymharol dilys ar gael ar gyfer y cwestiwn hwnnw.

Holiadur cyfrinachol ar gyfer Arolygiaeth Carchardai EM

1	Ar ba adain neu floc tŷ rydych chi'n byw ar hyn o bryd?			
	Adain A (landin 1)	5	(3%)	
	Adain A (landin 2-4)	56	(37%)	
	Adain B	16	(11%)	
	Adain C	9	(6%)	
	Adain D	34	(23%)	
	Adain F	16	(11%)	
	Adain G	14	(9%)	
2	Faint yw'ch oed chi?			
	25 neu iau	31	(21%)	
	26 - 49	108	(72%)	
	50 neu hŷn	10	(7%)	
3	Sut byddech chi'n disgrifio eich hun?			
	Gwyn	135		
			(90%)	
	Du	5	(3%)	
	Asiaidd	4	(3%)	
	Cymysg	3	(2%)	
	Arall	3	(2%)	
4	Ydych chi'n ddinesydd y DU / Prydeinig?			
	Ydw	145		
			(97%)	
	Nac ydw	5	(3%)	
5	Mae cyfyngiadau ar waith ar hyn o bryd oherwydd pandemig COVID-19:			
		✓	x	
	Ydych chi'n gwybod pa gyfyngiadau sydd ar waith yma?	121	25	
		(83%)	(17%)	
	Ydy'r rhesymau dros y cyfyngiadau wedi cael eu hegluro i chi?	101	17	
		(86%)	(14%)	
	Ydych chi'n cytuno bod angen y cyfyngiadau?	81	36	
		(69%)	(31%)	
	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich cadw'n ddiogel rhag y feirws?	88	52	
		(63%)	(37%)	
6	Yn yr adain neu floc tŷ lle rydych chi'n byw ar hyn o bryd:			
		✓	x	Ddim yn gwybod
	Oes gennych chi ddigon o sebon neu hylif diheintio dwylo i gadw eich dwylo'n lân?	100	39	9 (6%)
		(68%)	(26%)	
	Oes gennych chi ddigon o ddillad glân, addas ar gyfer yr wythnos?	73 (49%)	75	0 (0%)
			(51%)	
	Ydych chi'n gallu cael cawod bob dydd?	107	36	1 (1%)
		(74%)	(25%)	
	Ydych chi'n cael dillad gwely glân bob wythnos?	127	16	4 (3%)
		(86%)	(11%)	
	Ydych chi'n cael deunyddiau i lanhau'r gell bob wythnos?	79 (54%)	63	4 (3%)
			(43%)	
	Ydy'r ardaloedd cymunedol / sy'n cael eu rhannu yn eich adain neu'ch bloc tŷ (y landin, y grisiau, y cawodydd ac ati) yn lân?	115	28	5 (3%)
		(78%)	(19%)	

Ydy cloch eich cell yn cael ei hateb o fewn pum munud fel arfer?	101 (68%)	25 (17%)	22 (15%)
Ydy hi'n hawdd gwneud cwyn?	74 (50%)	46 (31%)	28 (19%)

7 Beth yw ansawdd y bwyd?

Da.....	27 (18%)
Rhesymol.....	78 (52%)
Ddim yn dda.....	44 (30%)

8 Ydych chi'n gallu mynd i'r cantîn / siop os ydych chi eisiau?

Ydw..... 77 (52%)

Nac ydw..... 53 (36%)

Ddim yn gwybod 18 (12%)

9 Atebwch y cwestiynau canlynol am y staff yn y carchar yma:

	✓	✗
Ydy'r rhan fwyaf o'r staff yma yn eich trin chi â pharch?	110 (77%)	33 (23%)
Os byddai gennych chi broblem, fydddech chi'n gallu dweud wrth unrhyw staff?	105 (73%)	39 (27%)
Yn ystod yr wythnos diwethaf, a oes unrhyw aelod o'r staff wedi gofyn i chi sut ydych chi?	55 (37%)	92 (63%)

10 Atebwch y cwestiynau canlynol am gyswilt â'r byd y tu allan:

	✓	✗
Ydych chi wedi cael unrhyw broblemau wrth anfon neu dderbyn post (llythyrau neu barseli)?	49 (33%)	98 (67%)
Ydych chi'n gallu defnyddio'r ffôn bob dydd (os oes gennych chi gredyd)?	121 (83%)	25 (17%)

11 Pa mor aml ydych chi wedi gallu gweld eich teulu a'ch ffrindiau yn ystod y mis diwethaf:

	Bob wythnos	Dwy neu dair gwaith yr wythnos	Unwaith	Dim o gwbl
Wyneb yn wyneb (ymweliad â'r carchar)?	6 (4%)	15 (11%)	23 (16%)	98 (69%)
Drwy alwad fideo?	5 (4%)	1 (1%)	7 (5%)	119 (90%)

12 O dan y drefn ar hyn o bryd, faint o amser rydych chi'n ei dreulio allan o'ch cell bob dydd (gan gynnwys yr amser rydych chi'n ei dreulio ar weithgareddau addysg, gwaith ac ati)?

Llai nag awr.....	75 (51%)
1-2 awr.....	26 (18%)
2-6 awr.....	29 (20%)
6 awr neu fwy.....	16 (11%)

- 13 Ydych chi'n gallu gwneud ymarfer corff y tu allan bob dydd, os ydych chi eisiau?**
 Ydw..... 104 (71%)
 Nac ydw..... 43 (29%)
- 14 Ydych chi wedi cael pecynnau gweithgareddau yn-y-gell?**
 Ydw, ac maen nhw'n ddefnyddiol..... 60 (41%)
 Ydw, ond dydyn nhw ddim yn ddefnyddiol..... 61 (42%)
 Nac ydw..... 25 (17%)
- 15 Ydy hi'n hawdd, neu'n anodd, cymryd rhan yn y gweithgareddau yma?**
	Hawdd	Anodd	Ddim yn gwybod
Addysg	28 (20%)	65 (46%)	49 (35%)
Hyfforddiant galwedigaethol neu sgiliau	22 (16%)	65 (46%)	54 (38%)
Swydd yn y carchar	40 (27%)	81 (55%)	26 (18%)
- 16 Ydy hi'n hawdd, neu'n anodd, gweld y bobl yma?**
	Hawdd	Anodd	Ddim yn gwybod
Doctor	24 (17%)	93 (65%)	27 (19%)
Nyrs	84 (59%)	40 (28%)	18 (13%)
Deintydd	11 (7%)	108 (73%)	28 (19%)
Fferyllydd	55 (39%)	54 (38%)	32 (23%)
Gweithwyr iechyd meddwl	43 (30%)	71 (49%)	31 (21%)
Gweithwyr camddefnyddio sylweddau	40 (28%)	50 (35%)	53 (37%)
- 17 Beth yw'ch barn chi am ansawdd cyffredinol y gwasanaethau iechyd sydd ar gael yma?**
 Da..... 53 (36%)
 Gwael..... 62 (42%)
 Ddim yn gwybod..... 31 (21%)
- 18 Oes gennych chi:**
	Oes	Nac oes
Broblemau iechyd meddwl?	115 (79%)	31 (21%)
Anabledd?	49 (40%)	75 (60%)
- 19 Os ydych chi wedi bod ar ACCT, oeddech chi'n teimlo bod y staff yn poeni amdanoch chi?**
 Dydw i ddim wedi bod ar ACCT..... 96 (71%)
 Oeddwn, roeddwn i'n teimlo eu bod nhw'n poeni amdana i..... 19 (14%)
 Nac oeddwn, doeddwn i ddim yn teimlo eu bod nhw'n poeni amdana i..... 21 (15%)

- 20 Ydy hi'n hawdd, neu'n anodd, siarad â Gwrandäwr os ydych chi angen gwneud hynny?**
Hawdd.....	63 (43%)
Anodd	18 (12%)
Ddim yn gwybod	66 (45%)
- 21 Ydy hi'n hawdd, neu'n anodd, i garcharorion yma:**
	Hawdd	Anodd	Ddim yn gwybod
Gael gafael ar gyffuriau anghyfreithlon?	25
(17%)	36
(24%)	86 (59%)
Cael gafael ar alcohol	7 (5%)	52
(35%)	88 (60%)
- 22 Ydych chi wedi cael eich bwlio / erlid mewn unrhyw ffordd gan:**
	Ydw	Nac ydw
Garcharorion eraill yma?	16
(11%)	129
(89%)
Staff yma?	45
(32%)	97
(68%)
- 23 Ydych chi'n teimlo eich bod chi ddim yn ddiogel nawr?**
Ydw.....	18 (13%)
Nac ydw.....	126 (88%)
- 24 Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich trin yn deg yn y cynllun rheoli ymddygiad (ee, IEP) yn y carchar yma?**
Ydw.....	73 (49%)
Nac ydw.....	34 (23%)
Dydw i ddim yn gwybod beth ydy hyn	41 (28%)
- 25 Ydy'r staff yma yn eich helpu i gyflawni amcanion neu dargedau'ch cynllun caethiwed?**
Ddim yn gwybod beth yw fy amcanion neu fy nhargedau.....	73 (50%)
Ydyn	33 (22%)
Nac ydyn.....	41 (28%)
- 26 Os ydych chi'n disgwyl cael eich rhyddhau yn y tri mis nesaf, oes unrhyw un yn eich helpu chi i baratoi ar gyfer cael eich rhyddhau (ee, y gwasanaeth prawf, rheolwyr troseddwr, gweithwyr ailsefydlu)?**
Ddim yn disgwyl cael fy rhyddhau yn y tri mis nesaf.....	46 (32%)
Oes, mae rhywun yn fy helpu i baratoi ar gyfer cael fy rhyddhau.....	37 (26%)
Nac oes, does neb yn fy helpu i baratoi ar gyfer cael fy rhyddhau.....	60 (42%)

Methodoleg yr arolwg staff

Cynhelir arolwg staff ar ddechrau pob ymweliad craffu, ac mae'r canlyniadau'n cyfrannu at y sylfaen dystiolaeth ar gyfer yr ymweliad.

Datblygodd ymchwilydd Arolygiaeth Carchardai EM holiadur ar-lein, a oedd yn cynnwys cwestiynau wedi'u strwythuro ynghylch sut mae argyfwng COVID-19 wedi effeithio ar y staff, a'u barn nhw am sut mae hynny wedi effeithio ar garcharorion. Mae dau gwestiwn agored hefyd, sy'n rhoi cyfle i'r staff ddisgrifio unrhyw beth maen nhw wedi'i ddysgu yn sgil argyfwng COVID-19, a sôn wrth arolygwyr am unrhyw beth arall sy'n bwysig yn eu barn nhw. Nid yw'r sylwadau hyn yn cael eu cyhoeddi na'u rhannu â'r sefydliad.

Dosbarthu

Mae ymchwilydd Arolygiaeth Carchardai EM yn darparu doler i'r arolwg, sydd wedi'i chynnwys mewn e-bost eglurhaol. Mae'r e-bost eglurhaol yn esbonio pwrpas yr arolwg, nad oes rhaid cymryd rhan ynddo, ac yn rhoi sicrwydd ynghylch cyfrinachedd ac anonymeiddio, gan alluogi staff i gydsynio ar sail gwybodaeth i gymryd rhan. Anfonir yr e-bost hwn at y sefydliad, gyda chais iddo gael ei anfon ymlaen at yr holl staff sy'n gweithio yn y sefydliad; mae ymchwilydd Arolygiaeth Carchardai EM yn cael copi o'r e-bost hwn er mwyn cynnig sicrwydd.

Ymatebion i'r arolwg

Anfonwyd yr arolwg i 421 o gyfeiriadau e-bost yng Ngharchar EM Abertawe. Rhoddwyd 10 diwrnod i'r staff lenwi'r arolwg. Cafodd cyfanswm o 73 o holiaduron eu llenwi.

Ni allwn fod yn sicr bod pob aelod o staff sy'n gweithio yn y sefydliad wedi derbyn yr e-bost. Hefyd, oherwydd bod yr arolwg ar-lein wedi'i greu mewn ffordd sy'n ei gwneud yn bosibl i anfon llawer o ymatebion o un ddyfais (er mwyn ei gwneud hi'n haws i'r rheini sy'n rhannu cyfrifiaduron gymryd rhan yn yr arolwg), mae'n bosibl bod unigolion wedi llenwi'r holiadur fwy nag unwaith. Felly, nid yw'n bosibl rhoi cyfradd ymateb gywir.

Canlyniadau llawn yr arolwg

Mae canlyniadau llawn yr arolwg ar gyfer staff Carchar EM Abertawe yn rhoi dadansoddiad o'r ymatebion ar gyfer dim ond y cwestiynau wedi'u strwythuro. Mae'r canrannau wedi cael eu talgrynnu, ac felly mae'n bosibl na fyddan nhw'n dod i 100%.

Mae adroddiad llawn yr ymweliad craffu ar gael ar ein gwefan yn:
<https://www.justiceinspectores.gov.uk/hmiprison/inspections/>

Canlyniadau'r arolwg staff

C1 Ticiwch yr opsiwn sy'n rhoi'r disgrifiad gorau o'ch rôl chi:

Staff gweithredol rheng flaen	25 (34%)
Rheolwr gweithredol	6 (8%)
Staff gofal iechyd	0 (0%)
Staff addysg, sgiliau a gwaith	14 (19%)
Staff gweinyddol	23 (32%)
Staff eraill	5 (7%)

Mae'r cwestiynau canlynol yn ystyried sut mae ymateb y carchar i COVID-19 wedi effeithio ar y staff

C2 Dywedwch i ba raddau rydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:

	Cytuno'n gryf	Cytuno i raddau	Anghytuno i raddau	Anghytuno'n gryf
Rydw i'n cael gwybod beth sy'n cael ei ddisgwyl gen i	23 (32%)	29 (40%)	14 (19%)	7 (10%)
Rydw i'n gallu gwneud fy rôl i raddau boddhaol, er gwaethaf y cyfyngiadau presennol	27 (38%)	37 (52%)	6 (8%)	1 (1%)
Mae fy ardaloedd gwaith arferol yn ddigon glân	25 (35%)	32 (44%)	13 (18%)	2 (3%)
Mae camau rhesymol yn cael eu cymryd er mwyn fy nghadw i'n ddiogel	20 (28%)	28 (39%)	18 (25%)	6 (8%)

C3 Dywedwch pa mor hawdd neu anodd yw cadw pellter cymdeithasol yn y carchar yma:

	Hawdd iawn	Eithaf hawdd	Eithaf anodd	Anodd iawn
Oddi wrth staff eraill?	4 (5%)	19 (26%)	30 (41%)	20 (27%)
Oddi wrth garcharorion?	11 (15%)	21 (30%)	19 (27%)	20 (28%)

Lles y staff

C4 Pa mor dda yw'r carchar am gefnogi lles staff yn ystod argyfwng COVID-19?

Da iawn	23 (32%)
Eithaf da	27 (38%)
Ddim yn dda iawn	15 (21%)
Ddim yn dda o gwbl	7 (10%)

C5 Ers dechrau argyfwng COVID-19, ydy'ch morâl yn y gwaith:

Wedi gwella?	11 (15%)
Wedi aros yr un fath?	37 (51%)
Wedi dirywio?	24 (33%)

Cynllun Adfer

C6 Ydych chi'n ymwybodol o gynllun adfer y carchar?

Ydw	52 (71%)
Nac ydw	21 (29%)

C7 Yn eich barn chi, ydy'r cynllun adfer yma yn un sy'n bosibl ei gyflawni?

Yn bosibl ei gyflawni	30 (58%)
Ddim yn bosibl ei gyflawni.....	2 (4%)
Ddim yn gwybod	20 (38%)

Rheoli**C8 Os ydych chi wedi mynegi pryder am y carchar wrth eich rheolwr llinell, a oedd y rheolwr llinell:**

Yn gefnogol?	25 (34%)
Ddim yn gefnogol?.....	18 (25%)
Ddim yn berthnasol.....	30 (41%)

Mae'r cwestiwn canlynol yn ystyried effaith cyfyngiadau COVID-19 ar garcharorion**C9 Dywedwch i ba raddau rydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:**

	Cytuno	Anghytuno	Ddim yn gwybod
Mae camau rhesymol yn cael eu cymryd er mwyn cadw carcharorion yn ddiogel	62 (85%)	5 (7%)	6 (8%)
Mae carcharorion sy'n gorfod gwarchod eu hunain, neu sy'n hunanynysu am resymau diogelu, yn treulio digon o amser y tu allan i'w cell	33 (45%)	8 (11%)	32 (44%)
Mae'r carcharorion mwyaf agored i niwed (ee, y rheini sydd ar ACCT) yn cael y gofal gorau posibl	52 (71%)	1 (1%)	20 (27%)
Mae'r carcharorion yn gallu siarad â staff yn uniongyrchol am eu pryderon	59 (81%)	2 (3%)	12 (16%)
Mae'r carcharorion yn derbyn eu meddyginiaeth	54 (74%)	1 (1%)	18 (25%)
Mae'r cyfyngiadau yn y drefn yn gymesur yn yr amgylchiadau presennol	55 (76%)	4 (6%)	13 (18%)

Canlyniadau Arolwg Carchar EM Abertawe 2020

CYNNWYS

- [Tab 1](#) Ystadegau Cryno ar gyfer Carchar EM Abertawe 2020
- [Tab 2](#) Cymharu ymatebion unedau cohort dros dro â gweddill y sefydliad
- [Tab 3](#) Cymharu ymatebion carcharorion 25 oed ac iau ag ymatebion carcharorion dros 25 oed
- [Tab 4](#) Cymharu ymatebion carcharorion sy'n ystyried eu hunain yn aelodau o grwpiau hil lleiafrifol ag ymatebion carcharorion gwyn
- [Tab 5](#) Cymharu ymatebion y rheini a ddywedodd fod ganddyn nhw broblemau iechyd meddwl ag ymatebion y rheini na ddywedodd hynny
- [Tab 6](#) Cymharu ymatebion y rheini a ddywedodd fod ganddyn nhw anabledd ag ymatebion y rheini na ddywedodd hynny

Carchar EM Abertawe 2020

Yn y tabl hwn, cyflwynir ystadegau cryno ar gyfer Carchar EM Abertawe 2020.

Carchar EM Abertawe 2020

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd **150**

DEMOGRAFFEG A GWYBODAETH GEFNDIR ARALL		
2	Ydych chi'n 25 oed neu'n iau?	<i>n</i> =149 21%
	Ydych chi'n 50 oed neu'n hŷn?	<i>n</i> =149 7%
3	Ydych chi'n ystyried eich hun yn aelod o grŵp hil lleiafrifol (du, Asiaidd, cymysg, arall)?	<i>n</i> =150 10%
4	Ydych chi'n wladolyn tramor (foreign national)?	<i>n</i> =150 3%
18	Oes gennych chi unrhyw broblemau iechyd meddwl?	<i>n</i> =146 79%
	Ydych chi'n ystyried bod gennych chi anabledd?	<i>n</i> =124 40%
CYFYNGIADAU COVID-19		
5	Ydych chi'n gwybod pa gyfyngiadau sydd ar waith yma?	<i>n</i> =146 83%
	Ydy'r rhesymau dros y cyfyngiadau wedi cael eu hegluro i chi?	<i>n</i> =118 86%
	Ydych chi'n cytuno bod angen y cyfyngiadau?	<i>n</i> =117 69%
	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich cadw'n ddiogel rhag y feirws?	<i>n</i> =140 63%
AR YR ADAIN/BLOC Tŷ		
6	Oes gennych chi ddigon o sebon neu hylif diheintio dwylo i gadw eich dwylo'n lân?	<i>n</i> =148 68%
	Oes gennych chi ddigon o ddillad glân, addas ar gyfer yr wythnos?	<i>n</i> =147 49%
	Ydych chi'n gallu cael cawod bob dydd?	<i>n</i> =144 74%
	Ydych chi'n cael dillad gwely glân bob wythnos?	<i>n</i> =147 86%
	Ydych chi'n cael deunyddiau i lanhau'r gell bob wythnos?	<i>n</i> =146 54%
	Ydy'r ardaloedd cymunedol/sy'n cael eu rhannu yn eich adain neu'ch bloc tŷ yn lân?	<i>n</i> =148 78%
	Ydy cloch eich cell yn cael ei hateb o fewn 5 munud fel arfer?	<i>n</i> =148 68%
	Ydy hi'n hawdd i chi wneud cwyn?	<i>n</i> =148 50%

Carchar EM Abertawe 2020

Yn y tabl hwn, cyflwynir ystadegau cryno ar gyfer Carchar EM Abertawe 2020.

Carchar EM Abertawe 2020

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

150

BWYD A'R CANTÍN			
7	Ydy safon y bwyd yn dda neu'n rhesymol?	n=149	71%
8	Ydych chi'n gallu mynd i'r cantín/siop os ydych chi eisiau?	n=148	52%
PERTHYNAS Â'R STAFF			
9	Ydy'r rhan fwyaf o'r staff yma yn eich trin chi â pharch?	n=143	77%
	Os byddai gennych chi broblem, fydddech chi'n gallu dweud wrth unrhyw staff?	n=144	73%
	Yn ystod yr wythnos diwethaf, a oes aelod o'r staff wedi gofyn i chi sut ydych chi?	n=147	37%
CYSWLLT Â'R BYD Y TU ALLAN			
10	Ydych chi wedi cael unrhyw broblemau wrth anfon neu dderbyn post?	n=147	33%
	Ydych chi'n gallu defnyddio'r ffôn bob dydd, os oes gennych chi gredyd?	n=146	83%
11	Ydych chi wedi gallu gweld eich teulu/frindiau fwy nag unwaith yn ystod y mis diwethaf:		
	Wyneb yn wyneb (ymweliad â'r carchar)	n=142	15%
	Drwy alwad fideo	n=132	5%
AMSER ALLAN O'R GELL			
12	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio llai nag awr y tu allan i'ch cell bob dydd?	n=146	51%
	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio 6 awr neu fwy y tu allan i'ch cell bob dydd?	n=146	11%
13	Ydych chi'n gallu gwneud ymarfer corff y tu allan bob dydd, os ydych chi eisiau?	n=147	71%
GWEITHGAREDDAU PWRPASOL			
14	Ydych chi wedi cael pecyn gweithgareddau yn-y-gell?	n=146	83%
	<i>Ar gyfer y rheini a gafodd becyn gweithgareddau yn-y-gell:</i>		
	Ydy'r pecynnau yma'n ddefnyddiol?	n=121	50%
15	Yn y carchar yma, ydy hi'n hawdd gwneud y gweithgareddau yma:		
	Addysg?	n=142	20%
	Hyfforddiant galwedigaethol neu sgiliau?	n=141	16%
	Swydd yn y carchar?	n=147	27%
GOFAL IECHYD			
16	Ydy hi'n hawdd gweld:		
	Doctor?	n=144	17%
	Nyrs?	n=142	59%
	Deintydd?	n=147	8%
	Fferyllydd?	n=141	39%
	Gweithwyr iechyd meddwl?	n=145	30%
	Gweithwyr camddefnyddio sylweddau?	n=143	28%
17	Ydych chi'n meddwl bod ansawdd cyffredinol y gwasanaethau iechyd yn dda yma?	n=146	36%

Carchar EM Abertawe 2020

Yn y tabl hwn, cyflwynir ystadegau cryno ar gyfer Carchar EM Abertawe 2020.

Carchar EM Abertawe 2020

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd **150**

ANGHENION CYMORTH ERAILL		
19	Ydych chi wedi bod ar ACCT yn y carchar yma?	<i>n=136</i> 29%
	<i>Ar gyfer y rheini sydd wedi bod ar ACCT:</i>	
	Oeddech chi'n teimlo bod y staff yn poeni amdanoch chi?	<i>n=40</i> 48%
20	Ydy hi'n hawdd i chi siarad â Gwrandawr os ydych chi angen gwneud hynny?	<i>n=147</i> 43%
ALCOHOL A CHYFFURIAU		
21	Ydy hi'n hawdd cael cyffuriau anghyfreithlon yn y carchar yma?	<i>n=147</i> 17%
	Ydy hi'n hawdd cael alcohol yn y carchar yma?	<i>n=147</i> 5%
DIOGELWCH		
22	Ydych chi wedi cael eich bwlio/erlid mewn unrhyw ffordd gan:	
	Garcharorion eraill yma?	<i>n=145</i> 11%
	Staff yma?	<i>n=142</i> 32%
23	Ydych chi'n teimlo eich bod chi ddim yn ddiogel ar hyn o bryd?	<i>n=144</i> 13%
RHEOLI YMDDYGIAD		
24	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich trin yn deg yn y cynllun rheoli ymddygiad (ee, IEP) yn y carchar yma?	<i>n=148</i> 49%
CYNLLUNIO A DATBLYGIAD		
25	Ydych chi'n gwybod beth yw amcanion neu dargedau eich cynllun caethiwed?	<i>n=147</i> 50%
	<i>Ar gyfer y rheini sy'n gwybod beth yw amcanion a thargedau eu cynllun caethiwed:</i>	
	Ydy'r staff yn eich helpu i gyflawni eich amcanion neu'ch targedau?	<i>n=74</i> 45%
PARATOI AT Y RHYDDHAU		
26	Ydych chi'n disgwyl cael eich rhyddhau yn y 3 mis nesaf?	<i>n=143</i> 68%
	<i>Ar gyfer y rheini sy'n disgwyl cael eu rhyddhau yn y 3 mis nesaf:</i>	
	Oes unrhyw un yn eich helpu chi i baratoi ar gyfer cael eich rhyddhau?	<i>n=97</i> 38%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg o wahanol leoliadau preswyl

Yn y tabl hwn, mae ymatebion carcharorion ar unedau cohort dros dro (adain B a G) yn cael eu cymharu â'r ymatebion gan weddill y sefydliad.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

Unedau cohort dros dro (adain B a G)	Gweddill y sefydliad
30	120

DEMOGRAFFEG A GWYBODAETH GEFNDIR ARALL			
2	Ydych chi'n 25 oed neu'n iau?	17%	22%
	Ydych chi'n 50 oed neu'n hŷn?	0%	8%
3	Ydych chi'n ystyried eich hun yn aelod o grŵp hil lleiafrifol (du, Asiaidd, cymysg, arall)?	3%	12%
4	Ydych chi'n wladolyn tramor (foreign national)?	0%	4%
18	Oes gennych chi unrhyw broblemau iechyd meddwl?	77%	79%
	Ydych chi'n ystyried bod gennych chi anabledd?	50%	37%
CYFYNGIADAU COVID-19			
5	Ydych chi'n gwybod pa gyfyngiadau sydd ar waith yma?	77%	85%
	Ydy'r rhesymau dros y cyfyngiadau wedi cael eu hegluro i chi?	100%	82%
	Ydych chi'n cytuno bod angen y cyfyngiadau?	70%	69%
	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich cadw'n ddiogel rhag y feirws?	67%	62%
AR YR ADAIN/BLOC TŶ			
6	Oes gennych chi ddigon o sebon neu hylif diheintio dwylo i gadw eich dwylo'n lân?	70%	67%
	Oes gennych chi ddigon o ddillad glân, addas ar gyfer yr wythnos?	50%	49%
	Ydych chi'n gallu cael cawod bob dydd?	97%	68%
	Ydych chi'n cael dillad gwely glân bob wythnos?	87%	86%
	Ydych chi'n cael deunyddiau i lanhau'r gell bob wythnos?	73%	49%
	Ydy'r ardaloedd cymunedol/sy'n cael eu rhannu yn eich adain neu'ch bloc tŷ yn lân?	90%	75%
	Ydy cloch eich cell yn cael ei hateb o fewn 5 munud fel arfer?	80%	65%
	Ydy hi'n hawdd i chi wneud cwyn?	50%	50%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg o wahanol leoliadau preswyl

Yn y tabl hwn, mae ymatebion carcharorion ar unedau cohort dros dro (adain B a G) yn cael eu cymharu â'r ymatebion gan weddill y sefydliad.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

Unedau cohort dros dro (adain B a G)	Gweddill y sefydliad
30	120

BWYD A'R CANTÏN			
7	Ydy safon y bwyd yn dda neu'n rhesymol?	73%	70%
8	Ydych chi'n gallu mynd i'r cantin/siop os ydych chi eisiau?	50%	53%
PERTHYNAS Â'R STAFF			
9	Ydy'r rhan fwyaf o'r staff yma yn eich trin chi â pharch?	83%	75%
	Os byddai gennych chi broblem, fydddech chi'n gallu dweud wrth unrhyw staff?	83%	70%
	Yn ystod yr wythnos diwethaf, a oes aelod o'r staff wedi gofyn i chi sut ydych chi?	63%	31%
CYSWLLT Â'R BYD Y TU ALLAN			
10	Ydych chi wedi cael unrhyw broblemau wrth anfon neu dderbyn post?	27%	35%
	Ydych chi'n gallu defnyddio'r ffôn bob dydd, os oes gennych chi gredyd?	90%	81%
11	Ydych chi wedi gallu gweld eich teulu/ffrindiau fwy nag unwaith yn ystod y mis diwethaf:		
	Wyneb yn wyneb (ymweliad â'r carchar)	7%	17%
	Drwy alwad fideo	4%	5%
AMSER ALLAN O'R GELL			
12	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio llai nag awr y tu allan i'ch cell bob dydd?	73%	46%
	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio 6 awr neu fwy y tu allan i'ch cell bob dydd?	13%	10%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg o wahanol leoliadau preswyl

Yn y tabl hwn, mae ymatebion carcharorion ar unedau cohort dros dro (adain B a G) yn cael eu cymharu â'r ymatebion gan weddill y sefydliad.

Demtyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygoirwydd mai hap a damwain sy'n gyrtolol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

Unedau cohort dros dro (adain B a G)	Gweddill y sefydliad
30	120

13	Ydych chi'n gallu gwneud ymarfer corff y tu allan bob dydd, os ydych chi eisiau?	76%	70%
GWEITHGAREDDAU PWRPASOL			
14	Ydych chi wedi cael pecyn gweithgareddau yn-y-gell?	57%	90%
	<i>Ar gyfer y rheini a gafodd becyn gweithgareddau yn-y-gell:</i>		
	Ydy'r pecynnau yma'n ddefnyddiol?	59%	48%
15	Yn y carchar yma, ydy hi'n hawdd gwneud y gweithgareddau yma:		
	Addysg?	10%	22%
	Hyfforddiant galwedigaethol neu sgiliau?	7%	18%
	Swydd yn y carchar?	17%	30%
GOFAL IECHYD			
16	Ydy hi'n hawdd gweld:		
	Doctor?	27%	14%
	Nyrs?	72%	56%
	Deintydd?	13%	6%
	Fferylllydd?	38%	39%
	Gweithwyr iechyd meddwl?	37%	28%
	Gweithwyr camddefnyddio sylweddau?	50%	22%
17	Ydych chi'n meddwl bod ansawdd cyffredinol y gwasanaethau iechyd yn dda yma?	47%	34%
ANGHENION CYMORTH ERAILL			
19	Ydych chi wedi bod ar ACCT yn y carchar yma?	29%	30%
	<i>Ar gyfer y rheini sydd wedi bod ar ACCT:</i>		
	Oeddech chi'n teimlo bod y staff yn poeni amdanoch chi?	38%	50%
20	Ydy hi'n hawdd i chi siarad â Gwrandawr os ydych chi angen gwneud hynny?	63%	38%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg o wahanol leoliadau preswyl

Yn y tabl hwn, mae ymatebion carcharorion ar unedau cohort dros dro (adain B a G) yn cael eu cymharu â'r ymatebion gan weddill y sefydliad.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gytritoi am y gwahaniaeth), fel hyn:

Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd

Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd

Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir

Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain

Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

Unedau cohort dros dro (adain B a G)	Gweddill y sefydliad
30	120

ALCOHOL A CHYFFURIAU			
21	Ydy hi'n hawdd cael cyffuriau anghyfreithlon yn y carchar yma?	23%	15%
	Ydy hi'n hawdd cael alcohol yn y carchar yma?	3%	5%
DIOGELWCH			
22	Ydych chi wedi cael eich bwlio/erlid mewn unrhyw ffordd gan:		
	Garcharorion eraill yma?	10%	11%
	Staff yma?	10%	37%
23	Ydych chi'n teimlo eich bod chi ddim yn ddiogel ar hyn o bryd?	3%	15%
RHEOLI YMDDYGIAD			
24	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich trin yn deg yn y cynllun rheoli ymddygiad (ee, IEP) yn y carchar yma?	50%	49%
CYNLLUNIO A DATBLYGIAD			
25	Ydych chi'n gwybod beth yw amcanion neu dargedau eich cynllun caethiwed?	60%	48%
	Ar gyfer y rheini sy'n gwybod beth yw amcanion a thargedau eu cynllun caethiwed:		
	Ydy'r staff yn eich helpu i gyflawni eich amcanion neu'ch targedau?	44%	45%
PARATOI AT Y RHYDDHAU			
26	Ydych chi'n disgwyl cael eich rhyddhau yn y 3 mis nesaf?	67%	68%
	Ar gyfer y rheini sy'n disgwyl cael eu rhyddhau yn y 3 mis nesaf:		
26	Oes unrhyw un yn eich helpu chi i baratoi ar gyfer cael eich rhyddhau?	35%	39%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:
 - mae ymatebion carcharorion 25 oed ac iau yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion dros 25 oed

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

25 ac iau	Dros 25
31	118

DEMOGRAFFEG A GWYBODAETH GEFNDIR ARALL		
2	Ydych chi'n 25 oed neu'n iau?	
	Ydych chi'n 50 oed neu'n hŷn?	9%
3	Ydych chi'n ystyried eich hun yn aelod o grŵp hil lleiafrifol (du, Asiaidd, cymysg, arall)?	16% 9%
4	Ydych chi'n wladolyn tramor (foreign national)?	3% 3%
18	Oes gennych chi unrhyw broblemau iechyd meddwl?	77% 79%
	Ydych chi'n ystyried bod gennych chi anabledd?	8% 47%
CYFYNGIADAU COVID-19		
5	Ydych chi'n gwybod pa gyfyngiadau sydd ar waith yma?	90% 81%
	Ydy'r rhesymau dros y cyfyngiadau wedi cael eu hegluro i chi?	78% 88%
	Ydych chi'n cytuno bod angen y cyfyngiadau?	63% 71%
	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich cadw'n ddiogel rhag y feirws?	53% 66%
AR YR ADAIN/BLOC TŶ		
6	Oes gennych chi ddigon o sebon neu hylif diheintio dwylo i gadw eich dwylo'n lân?	58% 70%
	Oes gennych chi ddigon o ddillad glân, addas ar gyfer yr wythnos?	40% 52%
	Ydych chi'n gallu cael cawod bob dydd?	67% 76%
	Ydych chi'n cael dillad gwely glân bob wythnos?	77% 89%
	Ydych chi'n cael deunyddiau i lanhau'r gell bob wythnos?	52% 55%
	Ydy'r ardaloedd cymunedol/sy'n cael eu rhannu yn eich adain neu'ch bloc tŷ yn lân?	74% 79%
	Ydy cloch eich cell yn cael ei hateb o fewn 5 munud fel arfer?	68% 69%
	Ydy hi'n hawdd i chi wneud cwyn?	39% 53%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion carcharorion 25 oed ac iau yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion dros 25 oed

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

	25 ac iau	Dros 25
	31	118

BWYD A'R CANTÏN			
7	Ydy safon y bwyd yn dda neu'n rhesymol?	58%	74%
8	Ydych chi'n gallu mynd i'r cantîn/siop os ydych chi eisiau?	52%	53%
PERTHYNAS Â'R STAFF			
9	Ydy'r rhan fwyaf o'r staff yma yn eich trin chi â pharch?	60%	81%
	Os byddai gennych chi broblem, fydddech chi'n gallu dweud wrth unrhyw staff?	50%	79%
	Yn ystod yr wythnos diwethaf, a oes aelod o'r staff wedi gofyn i chi sut ydych chi?	26%	41%
CYSWLLT Â'R BYD Y TU ALLAN			
10	Ydych chi wedi cael unrhyw broblemau wrth anfon neu dderbyn post?	29%	35%
	Ydych chi'n gallu defnyddio'r ffôn bob dydd, os oes gennych chi gredyd?	68%	87%
11	Ydych chi wedi gallu gweld eich teulu/ffrindiau fwy nag unwaith yn ystod y mis diwethaf:		
	Wyneb yn wyneb (ymweliad â'r carchar)	20%	14%
	Drwy alwad fideo	3%	5%
AMSER ALLAN O'R GELL			
12	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio llai nag awr y tu allan i'ch cell bob dydd?	61%	49%
	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio 6 awr neu fwy y tu allan i'ch cell bob dydd?	3%	13%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion carcharorion 25 oed ac iau yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion dros 25 oed

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

	25 ac iau	Dros 25
Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd	31	118

13	Ydych chi'n gallu gwneud ymarfer corff y tu allan bob dydd, os ydych chi eisiau?	73%	70%
GWEITHGAREDDAU PWRPASOL			
14	Ydych chi wedi cael pecyn gweithgareddau yn-y-gell?	73%	85%
	<i>Ar gyfer y rheini a gafodd becyn gweithgareddau yn-y-gell:</i>		
	Ydy'r pecynnau yma'n ddefnyddiol?	41%	52%
15	Yn y carchar yma, ydy hi'n hawdd gwneud y gweithgareddau yma:		
	Addysg?	23%	19%
	Hyfforddiant galwedigaethol neu sgiliau?	23%	14%
	Swydd yn y carchar?	26%	28%
GOFAL IECHYD			
16	Ydy hi'n hawdd gweld:		
	Doctor?	17%	17%
	Nyrs?	50%	62%
	Deintydd?	10%	7%
	Fferyllydd?	38%	39%
	Gweithwyr iechyd meddwl?	27%	30%
	Gweithwyr camdefnyddio sylweddau?	32%	27%
17	Ydych chi'n meddwl bod ansawdd cyffredinol y gwasanaethau iechyd yn dda yma?	32%	37%
ANGHENION CYMORTH ERAILL			
19	Ydych chi wedi bod ar ACCT yn y carchar yma?	37%	28%
	<i>Ar gyfer y rheini sydd wedi bod ar ACCT:</i>		
	Oeddech chi'n teimlo bod y staff yn poeni amdanoch chi?	46%	48%
20	Ydy hi'n hawdd i chi siarad â Gwrandäwr os ydych chi angen gwneud hynny?	45%	42%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion carcharorion 25 oed ac iau yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion dros 25 oed

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd

Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd

Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir

Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain

Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

	25 ac iau	Dros 25
Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd	31	118

ALCOHOL A CHYFFURIAU			
21	Ydy hi'n hawdd cael cyffuriau anghyfreithlon yn y carchar yma?	7%	20%
	Ydy hi'n hawdd cael alcohol yn y carchar yma?	3%	5%
DIOGELWCH			
22	Ydych chi wedi cael eich bwlio/erlid mewn unrhyw ffordd gan:		
	Garcharorion eraill yma?	7%	12%
	Staff yma?	45%	28%
23	Ydych chi'n teimlo eich bod chi ddim yn ddiogel ar hyn o bryd?	23%	10%
RHEOLI YMDDYGIAD			
24	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich trin yn deg yn y cynllun rheoli ymddygiad (ee, IEP) yn y carchar yma?	45%	50%
CYNLLUNIO A DATBLYGIAD			
25	Ydych chi'n gwybod beth yw amcanion neu dargedau eich cynllun caethiwed?	58%	49%
	Ar gyfer y rheini sy'n gwybod beth yw amcanion a thargedau eu cynllun caethiwed:		
	Ydy'r staff yn eich helpu i gyflawni eich amcanion neu'ch targedau?	22%	52%
PARATOI AT Y RHYDDHAU			
26	Ydych chi'n disgwyl cael eich rhyddhau yn y 3 mis nesaf?	68%	68%
	Ar gyfer y rheini sy'n disgwyl cael eu rhyddhau yn y 3 mis nesaf:		
	Oes unrhyw un yn eich helpu chi i baratoi ar gyfer cael eich rhyddhau?	38%	39%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion carcharorion sy'n ystyried eu hunain yn aelodau o grwpiau hil lleiafrifol yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion gwyn.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

	Grŵp hil lleiafrifol	Gwyn
	15	135

DEMOGRAFFEG A GWYBODAETH GEFNDIR ARALL			
2	Ydych chi'n 25 oed neu'n iau?	33%	19%
	Ydych chi'n 50 oed neu'n hŷn?	13%	6%
3	Ydych chi'n ystyried eich hun yn aelod o grŵp hil lleiafrifol (du, Asiaidd, cymysg, arall)?		
4	Ydych chi'n wladolyn tramor (foreign national)?	13%	2%
18	Oes gennych chi unrhyw broblemau iechyd meddwl?	64%	80%
	Ydych chi'n ystyried bod gennych chi anabledd?	9%	43%
CYFYNGIADAU COVID-19			
5	Ydych chi'n gwybod pa gyfyngiadau sydd ar waith yma?	80%	83%
	Ydy'r rhesymau dros y cyfyngiadau wedi cael eu hegluro i chi?	83%	86%
	Ydych chi'n cytuno bod angen y cyfyngiadau?	46%	72%
	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich cadw'n ddiogel rhag y feirws?	43%	65%
AR YR ADAIN/BLOC TŶ			
6	Oes gennych chi ddigon o sebon neu hylif diheintio dwylo i gadw eich dwylo'n lân?	60%	68%
	Oes gennych chi ddigon o ddillad glân, addas ar gyfer yr wythnos?	60%	48%
	Ydych chi'n gallu cael cawod bob dydd?	57%	76%
	Ydych chi'n cael dillad gwely glân bob wythnos?	73%	88%
	Ydych chi'n cael deunyddiau i lanhau'r gell bob wythnos?	43%	55%
	Ydy'r ardaloedd cymunedol/sy'n cael eu rhannu yn eich adain neu'ch bloc tŷ yn lân?	47%	81%
	Ydy cloch eich cell yn cael ei hateb o fewn 5 munud fel arfer?	73%	68%
	Ydy hi'n hawdd i chi wneud cwyn?	67%	48%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion carcharorion sy'n ystyried eu hunain yn aelodau o grwpiau hil lleiafrifol yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion gwyn.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

Grŵp hil lleiafrifol	Gwyn
15	135

BWYD A'R CANTÏN			
7	Ydy safon y bwyd yn dda neu'n rhesymol?	67%	71%
8	Ydych chi'n gallu mynd i'r cantin/siop os ydych chi eisiau?	67%	50%
PERTHYNAS Â'R STAFF			
9	Ydy'r rhan fwyaf o'r staff yma yn eich trin chi â pharch?	58%	79%
	Os byddai gennych chi broblem, fydddech chi'n gallu dweud wrth unrhyw staff?	57%	75%
	Yn ystod yr wythnos diwethaf, a oes aelod o'r staff wedi gofyn i chi sut ydych chi?	33%	38%
CYSWLLT Â'R BYD Y TU ALLAN			
10	Ydych chi wedi cael unrhyw broblemau wrth anfon neu dderbyn post?	47%	32%
	Ydych chi'n gallu defnyddio'r ffôn bob dydd, os oes gennych chi gredyd?	79%	83%
11	Ydych chi wedi gallu gweld eich teulu/ffrindiau fwy nag unwaith yn ystod y mis diwethaf:		
	Wyneb yn wyneb (ymweliad â'r carchar)	0%	17%
	Drwy alwad fideo	0%	5%
AMSER ALLAN O'R GELL			
12	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio llai nag awr y tu allan i'ch cell bob dydd?	73%	49%
	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio 6 awr neu fwy y tu allan i'ch cell bob dydd?	7%	12%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion carcharorion sy'n ystyried eu hunain yn aelodau o grwpiau hil lleiafrifol yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion gwyn.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

Grŵp hil lleiafrifol	Gwyn
15	135

13	Ydych chi'n gallu gwneud ymarfer corff y tu allan bob dydd, os ydych chi eisiau?	60%	72%
GWEITHGAREDDAU PWRPASOL			
14	Ydych chi wedi cael pecyn gweithgareddau yn-y-gell?	77%	84%
	<i>Ar gyfer y rheini a gafodd becyn gweithgareddau yn-y-gell:</i> Ydy'r pecynnau yma'n ddefnyddiol?	50%	50%
15	Yn y carchar yma, ydy hi'n hawdd gwneud y gweithgareddau yma:		
	Addysg?	8%	21%
	Hyfforddiant galwedigaethol neu sgiliau?	8%	16%
	Swydd yn y carchar?	29%	27%
GOFAL IECHYD			
16	Ydy hi'n hawdd gweld:		
	Doctor?	14%	17%
	Nyrs?	69%	58%
	Deintydd?	21%	6%
	Fferyllydd?	29%	40%
	Gweithwyr iechyd meddwl?	36%	29%
	Gweithwyr camdefnyddio sylweddau?	21%	29%
17	Ydych chi'n meddwl bod ansawdd cyffredinol y gwasanaethau iechyd yn dda yma?	23%	38%
ANGHENION CYMORTH ERAILL			
19	Ydych chi wedi bod ar ACCT yn y carchar yma?	18%	30%
	<i>Ar gyfer y rheini sydd wedi bod ar ACCT:</i> Oeddech chi'n teimlo bod y staff yn poeni amdanoch chi?	50%	47%
20	Ydy hi'n hawdd i chi siarad â Gwrandäwr os ydych chi angen gwneud hynny?	29%	44%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion carcharorion sy'n ystyried eu hunain yn aelodau o grwpiau hil lleiafrifol yn cael eu cymharu ag ymatebion carcharorion gwyn.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

	Grŵp hil lleiafrifol	Gwyn
Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd	15	135

ALCOHOL A CHYFFURIAU			
21	Ydy hi'n hawdd cael cyffuriau anghyfreithlon yn y carchar yma?	15%	17%
	Ydy hi'n hawdd cael alcohol yn y carchar yma?	15%	4%
DIOGELWCH			
22	Ydych chi wedi cael eich bwlio/erlid mewn unrhyw ffordd gan:		
	Garcharorion eraill yma?	8%	11%
	Staff yma?	50%	30%
23	Ydych chi'n teimlo eich bod chi ddim yn ddiogel ar hyn o bryd?	36%	10%
RHEOLI YMDDYGIAD			
24	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich trin yn deg yn y cynllun rheoli ymddygiad (ee, IEP) yn y carchar yma?	39%	50%
CYNLLUNIO A DATBLYGIAD			
25	Ydych chi'n gwybod beth yw amcanion neu dargedau eich cynllun caethiwed?	62%	49%
	<i>Ar gyfer y rheini sy'n gwybod beth yw amcanion a thargedau eu cynllun caethiwed:</i>		
	Ydy'r staff yn eich helpu i gyflawni eich amcanion neu'ch targedau?	38%	46%
PARATOI AT Y RHYDDHAU			
26	Ydych chi'n disgwyl cael eich rhyddhau yn y 3 mis nesaf?	57%	69%
	<i>Ar gyfer y rheini sy'n disgwyl cael eu rhyddhau yn y 3 mis nesaf:</i>		
	Oes unrhyw un yn eich helpu chi i baratoi ar gyfer cael eich rhyddhau?	25%	39%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- cymharu ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw broblemau iechyd meddwl ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Problemau iechyd meddwl	115
Dim problemau iechyd meddwl	31

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

DEMOGRAFFEG A GWYBODAETH GEFNDIR ARALL			
2	Ydych chi'n 25 oed neu'n iau?	21%	23%
	Ydych chi'n 50 oed neu'n hŷn?	5%	7%
3	Ydych chi'n ystyried eich hun yn aelod o grŵp hil lleiafrifol (du, Asiaidd, cymysg, arall)?	8%	16%
4	Ydych chi'n wladolyn tramor (foreign national)?	1%	13%
18	Oes gennych chi unrhyw broblemau iechyd meddwl?		
	Ydych chi'n ystyried bod gennych chi anabledd?	46%	19%
CYFYNGIADAU COVID-19			
5	Ydych chi'n gwybod pa gyfyngiadau sydd ar waith yma?	85%	81%
	Ydy'r rhesymau dros y cyfyngiadau wedi cael eu hegluro i chi?	85%	92%
	Ydych chi'n cytuno bod angen y cyfyngiadau?	71%	64%
	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich cadw'n ddiogel rhag y feirws?	61%	71%
AR YR ADAIN/BLOC Tŷ			
6	Oes gennych chi ddigon o sebon neu hylif diheintio dwylo i gadw eich dwylo'n lân?	66%	74%
	Oes gennych chi ddigon o ddillad glân, addas ar gyfer yr wythnos?	46%	57%
	Ydych chi'n gallu cael cawod bob dydd?	79%	61%
	Ydych chi'n cael dillad gwely glân bob wythnos?	84%	100%
	Ydych chi'n cael deunyddiau i lanhau'r gell bob wythnos?	54%	60%
	Ydy'r ardaloedd cymunedol/sy'n cael eu rhannu yn eich adain neu'ch bloc tŷ yn lân?	77%	84%
	Ydy cloch eich cell yn cael ei hateb o fewn 5 munud fel arfer?	68%	71%
	Ydy hi'n hawdd i chi wneud cwyn?	50%	55%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- cymharu ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw broblemau iechyd meddwl ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd

Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd

Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir

Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain

Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Problemau iechyd meddwl	115
Dim problemau iechyd meddwl	31

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

BWYD A'R CANTÏN			
7	Ydy safon y bwyd yn dda neu'n rhesymol?	68%	77%
8	Ydych chi'n gallu mynd i'r cantin/siop os ydych chi eisiau?	48%	65%
PERTHYNAS Â'R STAFF			
9	Ydy'r rhan fwyaf o'r staff yma yn eich trin chi â pharch?	75%	83%
	Os byddai gennych chi broblem, fydddech chi'n gallu dweud wrth unrhyw staff?	72%	79%
	Yn ystod yr wythnos diwethaf, a oes aelod o'r staff wedi gofyn i chi sut ydych chi?	37%	42%
CYSWLLT Â'R BYD Y TU ALLAN			
10	Ydych chi wedi cael unrhyw broblemau wrth anfon neu dderbyn post?	34%	29%
	Ydych chi'n gallu defnyddio'r ffôn bob dydd, os oes gennych chi gredyd?	86%	74%
11	Ydych chi wedi gallu gweld eich teulu/ffrindiau fwy nag unwaith yn ystod y mis diwethaf:		
	Wyneb yn wyneb (ymweliad â'r carchar)	15%	17%
	Drwy alwad fideo	4%	3%
AMSER ALLAN O'R GELL			
12	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio llai nag awr y tu allan i'ch cell bob dydd?	52%	48%
	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio 6 awr neu fwy y tu allan i'ch cell bob dydd?	9%	19%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- cymharu ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw broblemau iechyd meddwl ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd

Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd

Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir

Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain

Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Problemau iechyd meddwl	Dim problemau iechyd meddwl
115	31

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

13	Ydych chi'n gallu gwneud ymarfer corff y tu allan bob dydd, os ydych chi eisiau?	71%	71%
GWEITHGAREDDAU PWRPASOL			
14	Ydych chi wedi cael pecyn gweithgareddau yn-y-gell?	83%	81%
	<i>Ar gyfer y rheini a gafodd becyn gweithgareddau yn-y-gell:</i>		
	Ydy'r pecynnau yma'n ddefnyddiol?	47%	64%
15	Yn y carchar yma, ydy hi'n hawdd gwneud y gweithgareddau yma:		
	Addysg?	19%	24%
	Hyfforddiant galwedigaethol neu sgiliau?	14%	21%
	Swydd yn y carchar?	23%	39%
GOFAL IECHYD			
16	Ydy hi'n hawdd gweld:		
	Doctor?	16%	19%
	Nyrs?	65%	39%
	Deintydd?	4%	19%
	Fferyllydd?	38%	42%
	Gweithwyr iechyd meddwl?	33%	19%
	Gweithwyr camddefnyddio sylweddau?	28%	30%
17	Ydych chi'n meddwl bod ansawdd cyffredinol y gwasanaethau iechyd yn dda yma?	39%	29%
ANGHENION CYMORTH ERAILL			
19	Ydych chi wedi bod ar ACCT yn y carchar yma?	33%	15%
	<i>Ar gyfer y rheini sydd wedi bod ar ACCT:</i>		
	Oeddech chi'n teimlo bod y staff yn poeni amdanoch chi?	49%	50%
20	Ydy hi'n hawdd i chi siarad â Gwrandäwr os ydych chi angen gwneud hynny?	42%	48%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- cymharu ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw broblemau iechyd meddwl ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a dychwelwyd

Problemau iechyd meddwl	115
Dim problemau iechyd meddwl	31

ALCOHOL A CHYFFURIAU			
21	Ydy hi'n hawdd cael cyffuriau anghyfreithlon yn y carchar yma?	19%	13%
	Ydy hi'n hawdd cael alcohol yn y carchar yma?	5%	3%
DIOGELWCH			
22	Ydych chi wedi cael eich bwlio/erlid mewn unrhyw ffordd gan:		
	Garcharorion eraill yma?	12%	7%
	Staff yma?	36%	17%
23	Ydych chi'n teimlo eich bod chi ddim yn ddiogel ar hyn o bryd?	13%	13%
RHEOLI YMDDYGIAD			
24	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich trin yn deg yn y cynllun rheoli ymddygiad (ee, IEP) yn y carchar yma?	50%	48%
CYNLLUNIO A DATBLYGIAD			
25	Ydych chi'n gwybod beth yw amcanion neu dargedau eich cynllun caethiwed?	50%	48%
	<i>Ar gyfer y rheini sy'n gwybod beth yw amcanion a thargedau eu cynllun caethiwed:</i>		
	Ydy'r staff yn eich helpu i gyflawni eich amcanion neu'ch targedau?	39%	67%
PARATOI AT Y RHYDDHAU			
26	Ydych chi'n disgwyl cael eich rhyddhau yn y 3 mis nesaf?	70%	66%
	<i>Ar gyfer y rheini sy'n disgwyl cael eu rhyddhau yn y 3 mis nesaf:</i>		
	Oes unrhyw un yn eich helpu chi i baratoi ar gyfer cael eich rhyddhau?	39%	37%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw anabledd yn cael eu cymharu ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

Gydag anabledd	Dim anabledd
49	75

DEMOGRAFFEG A GWYBODAETH GEFNDIR ARALL			
2	Ydych chi'n 25 oed neu'n iau?	4%	31%
	Ydych chi'n 50 oed neu'n hŷn?	8%	4%
3	Ydych chi'n ystyried eich hun yn aelod o grŵp hil lleiafrifol (du, Asiaidd, cymysg, arall)?	2%	13%
4	Ydych chi'n wladolyn tramor (foreign national)?	0%	5%
18	Oes gennych chi unrhyw broblemau iechyd meddwl?	88%	67%
	Ydych chi'n ystyried bod gennych chi anabledd?		
CYFYNGIADAU COVID-19			
5	Ydych chi'n gwybod pa gyfyngiadau sydd ar waith yma?	79%	89%
	Ydy'r rhesymau dros y cyfyngiadau wedi cael eu hegluro i chi?	89%	85%
	Ydych chi'n cytuno bod angen y cyfyngiadau?	72%	71%
	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich cadw'n ddiogel rhag y feirws?	64%	66%
AR YR ADAIN/BLOC TŶ			
6	Oes gennych chi ddigon o sebon neu hylif diheintio dwylo i gadw eich dwylo'n lân?	64%	72%
	Oes gennych chi ddigon o ddillad glân, addas ar gyfer yr wythnos?	40%	50%
	Ydych chi'n gallu cael cawod bob dydd?	78%	74%
	Ydych chi'n cael dillad gwely glân bob wythnos?	89%	88%
	Ydych chi'n cael deunyddiau i lanhau'r gell bob wythnos?	57%	55%
	Ydy'r ardaloedd cymunedol/sy'n cael eu rhannu yn eich adain neu'ch bloc tŷ yn lân?	81%	76%
	Ydy cloch eich cell yn cael ei hateb o fewn 5 munud fel arfer?	63%	72%
	Ydy hi'n hawdd i chi wneud cwyn?	45%	52%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw anabledd yn cael eu cymharu ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

	Gydag anabledd	Dim anabledd
	49	75

BWYD A'R CANTÏN			
7	Ydy safon y bwyd yn dda neu'n rhesymol?	78%	65%
8	Ydych chi'n gallu mynd i'r cantin/siop os ydych chi eisiau?	39%	60%
PERTHYNAS Â'R STAFF			
9	Ydy'r rhan fwyaf o'r staff yma yn eich trin chi â pharch?	83%	78%
	Os byddai gennych chi broblem, fydddech chi'n gallu dweud wrth unrhyw staff?	77%	74%
	Yn ystod yr wythnos diwethaf, a oes aelod o'r staff wedi gofyn i chi sut ydych chi?	40%	40%
CYSWLLT Â'R BYD Y TU ALLAN			
10	Ydych chi wedi cael unrhyw broblemau wrth anfon neu dderbyn post?	43%	28%
	Ydych chi'n gallu defnyddio'r ffôn bob dydd, os oes gennych chi gredyd?	79%	83%
11	Ydych chi wedi gallu gweld eich teulu/ffrindiau fwy nag unwaith yn ystod y mis diwethaf:		
	Wyneb yn wyneb (ymweliad â'r carchar)	11%	17%
	Drwy alwad fideo	4%	3%
AMSER ALLAN O'R GELL			
12	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio llai nag awr y tu allan i'ch cell bob dydd?	59%	43%
	O dan y drefn ar hyn o bryd, ydych chi fel arfer yn treulio 6 awr neu fwy y tu allan i'ch cell bob dydd?	11%	15%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw anabledd yn cael eu cymharu ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

	Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd
	Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd
	Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir
	Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain
	Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd

	Gydag anabledd	Dim anabledd
	49	75

13	Ydych chi'n gallu gwneud ymarfer corff y tu allan bob dydd, os ydych chi eisiau?	66%	76%
GWEITHGAREDDAU PWRPASOL			
14	Ydych chi wedi cael pecyn gweithgareddau yn-y-gell?	81%	87%
	<i>Ar gyfer y rheini a gafodd becyn gweithgareddau yn-y-gell:</i>		
	Ydy'r pecynnau yma'n ddefnyddiol?	49%	49%
15	Yn y carchar yma, ydy hi'n hawdd gwneud y gweithgareddau yma:		
	Addysg?	20%	22%
	Hyfforddiant galwedigaethol neu sgiliau?	11%	19%
	Swydd yn y carchar?	19%	36%
GOFAL IECHYD			
16	Ydy hi'n hawdd gweld:		
	Doctor?	13%	18%
	Nyrs?	67%	54%
	Deintydd?	6%	8%
	Fferyllydd?	38%	41%
	Gweithwyr iechyd meddwl?	25%	27%
	Gweithwyr camddefnyddio sylweddau?	28%	27%
17	Ydych chi'n meddwl bod ansawdd cyffredinol y gwasanaethau iechyd yn dda yma?	38%	36%
ANGHENION CYMORTH ERAILL			
19	Ydych chi wedi bod ar ACCT yn y carchar yma?	41%	20%
	<i>Ar gyfer y rheini sydd wedi bod ar ACCT:</i>		
	Oeddech chi'n teimlo bod y staff yn poeni amdanoch chi?	33%	57%
20	Ydy hi'n hawdd i chi siarad â Gwrandäwr os ydych chi angen gwneud hynny?	48%	44%

Carchar EM Abertawe 2020

Cymharu ymatebion i'r arolwg rhwng is-boblogaethau o garcharorion

Yn y tabl hwn, cyflwynir y dadansoddiadau canlynol:

- mae ymatebion y carcharorion a ddywedodd fod ganddyn nhw anabledd yn cael eu cymharu ag ymatebion y carcharorion na ddywedodd hynny.

Defnyddir lliwiau i ddangos arwyddocâd ystadegol (llai nag 1% o debygolrwydd mai hap a damwain sy'n gyfrifol am y gwahaniaeth), fel hyn:

Mae'r lliw gwyrdd yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy cadarnhaol na'r cymharydd

Mae'r lliw glas yn dangos canlyniadau sy'n llawer mwy negyddol na'r cymharydd

Mae'r lliw oren yn dangos gwahaniaethau sylweddol o ran demograffeg a gwybodaeth gefndir

Os nad oes unrhyw liw, mae hynny'n golygu nad yw'r gwahaniaethau'n sylweddol, a'u bod o bosibl wedi digwydd drwy hap a damwain

Mae'r lliw llwyd yn dangos nad oes gennym ddata dilys ar gyfer y cwestiwn hwn

	Gydag anabledd	Dim anabledd
Nifer yr holiaduron wedi'u llenwi a ddychwelwyd	49	75

ALCOHOL A CHYFFURIAU			
21	Ydy hi'n hawdd cael cyffuriau anghyfreithlon yn y carchar yma?	22%	14%
	Ydy hi'n hawdd cael alcohol yn y carchar yma?	6%	5%
DIOGELWCH			
22	Ydych chi wedi cael eich bwlio/erlid mewn unrhyw ffordd gan:		
	Garcharorion eraill yma?	13%	8%
	Staff yma?	38%	30%
23	Ydych chi'n teimlo eich bod chi ddim yn ddiogel ar hyn o bryd?	11%	14%
RHEOLI YMDDYGIAD			
24	Ydych chi'n teimlo eich bod chi wedi cael eich trin yn deg yn y cynllun rheoli ymddygiad (ee, IEP) yn y carchar yma?	46%	52%
CYNLLUNIO A DATBLYGIAD			
25	Ydych chi'n gwybod beth yw amcanion neu dargedau eich cynllun caethiwed?	54%	49%
	<i>Ar gyfer y rheini sy'n gwybod beth yw amcanion a thargedau eu cynllun caethiwed:</i>		
	Ydy'r staff yn eich helpu i gyflawni eich amcanion neu'ch targedau?	42%	49%
PARATOI AT Y RHYDDHAU			
26	Ydych chi'n disgwyl cael eich rhyddhau yn y 3 mis nesaf?	72%	62%
	<i>Ar gyfer y rheini sy'n disgwyl cael eu rhyddhau yn y 3 mis nesaf:</i>		
	Oes unrhyw un yn eich helpu chi i baratoi ar gyfer cael eich rhyddhau?	38%	40%